

แนวทางการแก้ปัญหาทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง

Guidelines for solving financial problems of students in
the lower central region

กมลวรรณ

พิมพ์แพทย์

ชินพรรณ

สิทธิกรชาพงษ์

กรรณิการ์

จะกอ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณกองทุนเพื่อการวิจัย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อเรื่อง : แนวทางการแก้ปัญหาทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง

ชื่อผู้วิจัย : กมลวรรณ พิมพ์แพทย์ ชินพรรณ สัทธิกรชาพงษ์ กรรณิการ์ จะกอ

พ.ศ. : 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษามูลเหตุของการก่อหนี้สินและเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาทางการเงินของนักศึกษา มีระเบียบวิธีวิจัย คือ การวิจัยแบบผสม มีขอบเขตด้านเวลาภายในปีงบประมาณ 2567 พื้นที่วิจัยคือจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 3 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นครปฐมและราชบุรี ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงตัวอย่าง มีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษา ตัวแทนการศึกษา ผู้ปกครอง และผู้นำในพื้นที่การศึกษาจำนวน 418 ตัวอย่าง ค่าความเชื่อมั่น Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.968 จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมานโดยการทดสอบสมมติฐานและทำการวิเคราะห์ผลการถดถอยเชิงเส้นตรงอย่างง่ายผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์พบว่ามีส่วนเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน เป็นตัวอย่างที่มีอายุ 20 -22 ปี ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี อยู่ในครัวเรือนที่มีภาวะพึ่งพิงด้านการศึกษา 1 คน ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน และสัดส่วนของตัวอย่างที่มีภาวะผูกพันและไม่มีภาวะผูกพันกับกองทุนกยศ.ใกล้เคียงกัน ปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลเหตุการก่อหนี้จากความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการบริโภค ด้านเครื่องแต่งกาย และด้านการรักษาพยาบาล ความต้องการด้านปัจจัยอื่น มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการศึกษา ด้านการลงทุน ด้านการเดินทาง ด้านนันทนาการ ด้านสังคม และด้านบริโภค ปัจจัยที่พฤติกรรมทางการเงินและการวางแผนทางการเงินห้าอันดับแรก คือ การจัดการเงินสำรองยามฉุกเฉิน การปรับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเป็นหนี้ การควบคุมรายจ่ายโดยซื้อเฉพาะสินค้าจำเป็น การกำหนดวัตถุประสงค์ใช้จ่าย และการลดการชำระหนี้ให้เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายในปัจจุบัน ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินของนักศึกษา พบว่าตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ และปัจจัยมูลเหตุของการก่อหนี้สิน ได้แก่ ความต้องการปัจจัยพื้นฐาน (F) และความต้องการด้านปัจจัยอื่น (O) มีนัยสำคัญด้วยระดับนัยสำคัญ 0.01 และ โดยมีค่า R² เท่ากับ 0.244 และค่า Std. Error of the Estimate เท่ากับ 0.74262 การศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะคือ 1.ภาครัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสร้างแนวทางเพื่อส่งเสริมการวางแผนทางการเงินโดยช่วงปกติและแผนทางการเงินสำหรับกรณีฉุกเฉิน 2.ผู้ปกครองควรแบ่งเงินรับ

ออกเป็นสัดส่วนและวางแผนการออมเงินสำหรับกรณีฉุกเฉินและทำตามแผนทางการเงินอย่างเคร่งครัดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางการเงินในระยะสั้น

คำสำคัญ : การวางแผนการเงิน การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

Title : Guidelines for solving financial problems of students in the lower central region

Researcher : Kamonwan Pimpat Chinapratha Sitikornchayarpong Kannika Jakor

Year : 2024

Abstract

The purpose of this research is to study the grounds of debts and find solutions to students' financial problems. The research methodology used mixed methods. This research was conducted in Fiscal year 2024. The research area was in three provinces located in the Lower Central Region, Bangkok, Nakhon Pathum and Ratchaburi. The data collection used purposive random sampling. The population and sample are students, parents, educational representatives, and local administrators. The Cronbach's Alpha reliability test value was 0.968. The data analysis were the descriptive and inferential statistical data analyzed by hypothesis testing and a simple linear regression equation analysis.

The results of demographic factors showed that the proportion of males and females was similar. The age sample was 20-22 years old, studying at the undergraduate level, in a household with one person dependent people in a similar proportion, and the proportion of samples with and without attachment to the Student Loan Fund (SLF).

The factors affecting the incidence of debt from basic demand are moderate, in descending order: housing, consumption, clothing, and medical care. Other factor needs is a moderate average in descending order: education, investment, travel, recreation, social and consumption. The top five factors for financial planning are emergency reserve management, adjustment of debt risk behavior, controlling expenses only purchasing essential goods, and aiming the financial expense. The statistically significant of independent variables were age and the underlying factors of debt incurrence, namely basic needs (F) and other factor needs (O), were significant with a significant level of 0.01 and R^2 of 0.244 and Std. Error of the Estimate of 0.74262.

This research suggests: 1. The government or relevant agencies should create guidelines to promote financial planning by regular period and financial plans for emergencies. 2. Parents should divide their income into proportional and make a savings plan for emergencies, and strictly follow the financial plan to achieve short-term financial objectives and goals

Keywords : Financial management, Financial Risk Management

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องแนวทางการแก้ปัญหาทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง ศึกษาค้นคว้าและจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาทางการเงินแก่สถาบันครอบครัวนักศึกษาด้วยการวางแผนทางการเงินอย่างเหมาะสม และเพื่อเป็นแนวทางการปรับตัวด้านการเงิน โดยการเตรียมความพร้อมทางการเงิน ในการใช้เงินและปรับตัวในการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ งานวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีต้องขอขอบคุณครูอาจารย์ที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ทางการเงินและจัดทำวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ผู้วิจัยต้องกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ได้รับการสนับสนุนเงินทุนเพื่อใช้ในการดำเนินการวิจัย ตลอดจนขอขอบคุณผู้ร่วมงานที่ให้ความช่วยเหลือ คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดาและผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ชี้แนะแนวทางที่มีคุณค่าแก่ผู้วิจัยจนกระทั่งงานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

กมลวรรณ พิมพ์แพทย์
ชินพรรณ สิริกรชาพงษ์
กรรณิการ์ จะกอ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
นิยามศัพท์	2
บทที่ 2 ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการการศึกษา	5-13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13-15
กรอบแนวคิดการวิจัย	16
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
ขอบเขตการศึกษา	17
ประชากร กลุ่มตัวอย่างและการเก็บข้อมูล	18-19
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	20
การตรวจสอบความเชื่อมั่น	21-22
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่าง	30-33
การวิเคราะห์มูลเหตุการก่อหนี้	34-36
การวิเคราะห์พฤติกรรมทางการเงินและความเป็นอิสระทางการเงิน	37-42
การวิเคราะห์สมการถดถอยการวางแผนทางการเงิน	43-48

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา	49-52
อภิปรายผล	53-54
ข้อเสนอแนะการศึกษา	55-56
บรรณานุกรม	57-59
ประวัติผู้วิจัย	60-63

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1-1	ตารางแสดงจำนวนประชากรนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา	18
ตารางที่ 4-1	ปัจจัยความต้องการปัจจัยพื้นฐาน (Fundamental factors) ในการก่อหนี้สิน ตัวแปร และคำถาม	25
ตารางที่ 4-2	ปัจจัยความต้องการด้านปัจจัยอื่น (Other factors) ในการก่อหนี้สิน ตัวแปร และคำถาม	26
ตารางที่ 4-3	ปัจจัยการวางแผนทางการเงิน (Financial planning factors) ตัวแปร และคำถาม	27
ตารางที่ 4-3 (ต่อ)	การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของคำถามที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็น	28
ตารางที่ 4-4	การวิเคราะห์ ANOVA ด้วยวิธี Tukey's Test for No additivity ของคำถามที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็น	30
ตารางที่ 4-5	สถิติพรรณนาของข้อมูลทั่วไปของตัวอย่าง	31
ตารางที่ 4-6	การวิเคราะห์สัมพัทธ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรข้อมูลทั่วไปทางประชากรศาสตร์	32
ตารางที่ 4-7	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรภาระผูกพันกับกองทุนยศ. และปัจจัยข้อมูลทั่วไป	33-34
ตารางที่ 4-8	การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลเหตุการณีก่อน จากความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐาน	35
ตารางที่ 4-9	การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลเหตุการณีก่อน จากความต้องการด้านปัจจัยอื่น	37
ตารางที่ 4-10	การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาปัจจัยที่พฤติกรรมทางการเงิน และการวางแผนทางการเงิน	39
ตารางที่ 4-11	สรุปการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลเหตุการณีก่อน และปัจจัยที่พฤติกรรมทางการเงินและการวางแผนทางการเงิน*	40
ตารางที่ 4-12	การวิเคราะห์ความเป็นอิสระทางการเงิน	41
ตารางที่ 4-13	การวิเคราะห์สถานการณ์กู้ยืมกองทุนยศ. และ ปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลเหตุการณีก่อน และปัจจัยที่พฤติกรรมทางการเงินและการวางแผนทางการเงิน	42
ตารางที่ 4-14	การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างการกู้ยืมกองทุนยศ. และไม่กู้ยืมเงินยศ. กับปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลเหตุการณีก่อนและปัจจัยที่พฤติกรรม ทางการเงินและการวางแผนทางการเงิน	43
ตารางที่ 4-15	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของนักศึกษา	47

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1

กรอบแนวคิดงานวิจัย

หน้า

16

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แนวทางการแก้ปัญหาทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง ภายใต้ภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอย หลายธุรกิจต่างเลิกกิจการและปัจจุบันปริมาณหนี้สินครัวเรือนไทยกำลังเพิ่มสูงขึ้น ขณะที่นักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งจากผลกระทบทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงจากสถานการณ์วิกฤติโควิด -19 ตั้งแต่เริ่มต้นของการแพร่ระบาด กระทบเป็นลูกโซ่อย่างเลี่ยงไม่ได้ ความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องเตรียมความพร้อมจากสถานการณ์ดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการชะลอตัวของเศรษฐกิจ การหยุดชะงักในอุตสาหกรรมต่างๆ หรือการเลิกกิจการ เกิดการว่างงานและกระทบภาคครัวเรือนของประชาชนในประเทศ โดยกลุ่มแรงงานที่มีภาระในด้านการส่งเงินบุตรหลานในวัยศึกษาเล่าเรียนในภาคครัวเรือน ผู้รับผิดชอบในการส่งเสียเล่าเรียนของบุตรหลานได้รับผลกระทบโดยต้องถูกเลิกจ้าง หรือไม่มีงานประจำที่มั่นคง กระทบต่อรายได้ (income shock) ซึ่งแต่ละครัวเรือนอาจมีความแตกต่างกันตามฐานะทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่ผู้ปกครองที่มีรายได้และทรัพย์สินต่ำนับเป็นกลุ่มประชากรที่ได้รับผลกระทบรุนแรงการปรับตัวของครัวเรือนเหล่านี้ อาจปรับตัวโดยลดค่าใช้จ่าย เช่นขายทรัพย์สินที่สร้างรายได้ (productive asset) การกู้ยืมมาเพื่อใช้ในการศึกษาเล่าเรียนของบุตรหลานซึ่งต้องเผชิญกับปัญหาหนี้สินตามมาในกรณีที่เลวร้ายที่สุดอาจตัดสินใจให้บุตรหลานต้องออกจากระบบการศึกษา เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน เพื่อให้ครัวเรือนมีรายได้ให้เพียงพอต่อการยังชีพ ครัวเรือนต้องพึ่งพาตนเองในการรับมือกับความเสี่ยงต่างๆ ทำให้การลงทุนด้านการศึกษาบุตรหลานทำได้อย่างจำกัด แม้ภาครัฐจะเร่งดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับเยาวชนของชาติเหล่านี้ไม่เช่นนั้นแล้วประเทศไทยอาจได้รับผลกระทบอย่างมหาศาลในอนาคต

การเสริมสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจระดับฐานราก การแก้ไขปัญหาหนี้ภาคครัวเรือนที่เป็นปัญหาต่อเศรษฐกิจไทยและมีความอ่อนไหวต่อสถานการณ์ในปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่อระบบภาคการศึกษาถึงแม้ภาครัฐได้พยายามช่วยเหลือ เช่น การแก้ไขปัญหาจากภาครัฐในระดับการศึกษาการแก้ไขปัญหาโดยการเพิ่มยอดกองทุนให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา (กยศ.) กำหนดให้มีการใกล้เคียงและปรับโครงสร้างหนี้ แต่ทั้งนี้การแก้ไขปัญหาหนี้สินไม่ใช่การทำให้ลดภาระหนี้ในทันทีแต่ช่วยให้ผ่อนหรือแบ่งเบาการชำระหนี้ได้ และมีเงินเหลือใช้ต่อการดำรงชีพ

ดังนั้นการให้ความรู้ทางการเงิน การเสริมสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจระดับฐานรากเพื่อเป็นแนวทางการแก้ปัญหาทางการเงินให้แก่นักศึกษา เป็นการศึกษาข้อมูลเหตุของการก่อหนี้สินเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวในการจัดการระบบข้อมูลทางการเงินอันจะนำไปสู่ความ

เข้มแข็งอย่างมีคุณภาพให้แกระบบเศรษฐกิจเพื่อเป็นฐานรองรับในการพัฒนาต่อยอดในการแก้ไขปัญหาความยากจนภาคครัวเรือนที่เป็นหน่วยย่อยในสังคม ให้มีความยั่งยืนและสามารถอยู่รอดได้ด้วยตนเอง

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษามูลเหตุของการก่อหนี้สินและเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาทางการเงิน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาทางการเงินแก่นักศึกษา ด้วยการวางแผนทางการเงินอย่างเหมาะสม
2. เพื่อเป็นแนวทางการปรับตัวด้านการเงิน โดยการนำข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ศึกษาการวิเคราะห์สถานะความมั่นคงทางการเงินในการจัดการระบบข้อมูลการเงินที่ดี อันจะนำไปสู่แนวทางการแก้ปัญหาทางการเงิน

นิยามศัพท์

1. บริหารการเงินส่วนบุคคล เป็นการจัดระเบียบการเงินของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการรู้จักจัดหาเงินเข้ามาและใช้จ่ายอย่างถูกต้องก่อให้เกิดผลดีจนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้หรือการบริหารทรัพยากรทางการเงินที่บุคคลมีอยู่หรือได้มาให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างดีที่สุด
2. การปรับตัวด้านการเงิน หมายถึงการทำความเข้าใจและการเตรียมความพร้อมทางการเงินโดยการแสดงออกทางพฤติกรรมอย่างเหมาะสมในการใช้เงินและปรับตัวในการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจที่เป็นอยู่เพื่อให้มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เพื่อให้มีเงินเหลือไว้ใช้ในยามฉุกเฉินและเพื่อมีเงินออมหรือเงินลงทุนที่อาจสร้างรายได้ต่อไปในอนาคต
3. การวางแผนทางการเงินกระบวนการในการจัดทำแผนการเงินส่วนบุคคลอย่างเหมาะสมเพื่อทำให้คุณสมารถบรรลุเป้าหมายชีวิตตามลำดับความสำคัญที่ต้องการได้

บทที่ 2

ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการจัดการทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่างผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาการวิเคราะห์สภาวะความมั่นคงทางการเงินเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการระบบข้อมูล และเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการด้านการเงินอันจะส่งผลต่อการนำประเทศไปสู่ความเข้มแข็งอย่างมีคุณภาพให้แก่ระบบเศรษฐกิจเป็นฐานรองรับที่มีคุณค่าในการพัฒนาต่อยอดต่อไปเนื่องจากในการแก้ไขปัญหาด้านการเงินเพื่อให้หลุดพ้นจากความยากจนและการสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจ รวมทั้งสังคมมีการเจริญเติบโตที่ยั่งยืนและสามารถอยู่รอดได้ด้วยตนเอง ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว ที่มีภาระทางการเงินให้มีการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอันจะนำไปสู่การหลุดพ้นจากความยากจนไม่ว่ากรอบแนวทางการแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนในสังคมไทย โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษามูลเหตุของการก่อหนี้สินและเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาทางการเงิน

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล
2. แนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัวด้านการเงิน
3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
4. แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน
5. แนวคิดเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID19)

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล

บริหารการเงินส่วนบุคคล เป็นการจัดการระเบียบการเงินของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการรู้จักจัดหาเงินเข้ามาและใช้จ่ายอย่างถูกต้อง ก่อให้เกิดผลดีจนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้หรือการบริหารทรัพยากรทางการเงินที่บุคคลมีอยู่หรือได้มาให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างดีที่สุดในที่สุด คือให้เขาได้รับความมั่งคั่งสูงสุดอันจะนำมาซึ่งความสุขและความมีเสถียรภาพทางการเงินของบุคคลนั้นบทบาทและความสำคัญของการบริหารการเงินส่วนบุคคลบุคคลมีแนวทางในการวางแผนการเงินของตนเองและครอบครัวได้อย่างถูกต้องช่วยส่งเสริมให้บุคคลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้องในทุกแง่มุมของชีวิตการศึกษาทางด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคลจึงเป็นรากฐานความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพราะเมื่อการบริหารการเงินของครัวเรือนได้ผลดีมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดการออมและการลงทุนของประเทศได้มากนอกจากนั้นเมื่อประชาชนส่วนใหญ่มองความเป็นอยู่ที่ดีสุขสบายส่งผลให้รัฐช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายทางด้านสวัสดิการสังคมลงไป ซึ่งต้องมีแนวทางในการวางแผนการเงินของตนเองและครอบครัวได้อย่างถูกต้อง

ส่งเสริมให้บุคคลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้องในทุกแง่มุมของชีวิต การศึกษาทางด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคล เป็นรากฐานความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพราะเมื่อการบริหารการเงินของครัวเรือนได้ผลดีมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดการออมและการลงทุนของประเทศได้มาก นอกจากนั้นเมื่อประชาชนส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่ที่ดีสุขสบายก็เป็นการช่วยรัฐประหยัดค่าใช้จ่ายทางด้านสวัสดิการสังคมลงไป ซึ่งการบริหารการเงินส่วนบุคคลนั้นมีกระบวนการวางแผนเริ่มจากการตรวจสอบสถานการณ์ทางการเงินปัจจุบัน จัดทำเป้าหมายทางการเงินการระบุทางเลือกของแผนปฏิบัติการการประเมินทางเลือกการออกแบบและดำเนินการตามแผนปฏิบัติการทางการเงินทบทวนและประเมินแผนการปฏิบัติการที่ดำเนินการไปแล้ว

2. แนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัวด้านการเงิน

ความพยายามปรับสภาพของบุคคลต่อปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และพยายามปรับปรุง แก้ไขความคับข้องใจของบุคคลด้วยการแสวงหาแนวทางในการตอบสนองความต้องการของตนเอง ที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกร่างกายให้สามารถปรับสภาพได้ดีต่อสภาวะแวดล้อมนั้น ได้อย่างมีความสุข ซึ่งแสดงว่าบุคคลนั้นมีแบบและแผนของการปรับตัวที่ดี เนื่องด้วยการปรับตัวจะมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันตามสถานการณ์ เช่นการที่ความสำเร็จในอาชีพ การดำรงชีวิตให้อยู่รอดและเอาชนะอุปสรรคต่างๆ เพื่อการอยู่รอยอย่างมีความสุขในสังคม(นาโซค วรศิลป์,2562)

ความหมายการปรับตัวด้านการเงิน หมายถึงการทำความเข้าใจและการเตรียมความพร้อมทางการเงินโดยการแสดงออกทางพฤติกรรมอย่างเหมาะสม ในการใช้เงินและปรับตัวในการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ เพื่อให้มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เพื่อให้มีเงินเหลือไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน และเพื่อมีเงินออมหรือเงินลงทุนที่อาจสร้างรายได้ต่อไปในอนาคต ซึ่งเป็นรูปแบบของการวางแผนทางการเงินในการบริหารจัดการการเงินส่วนบุคคล ซึ่งการปรับตัวด้านการเงินให้เหมาะสมกับสถานการณ์เป็นพฤติกรรมของบุคคลในการใช้ชีวิตอย่างมีสติและเหตุผล มีความพร้อมที่จะรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากความไม่แน่นอน ซึ่งจะทำให้การบริหารการเงินให้แน่ใจไปตามเป้าหมายหรือแผนที่กำหนดสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขในช่วงที่ต้องประสบกับเหตุการณ์วิบัติหรือฉุกเฉินและทำให้คุณภาพชีวิตที่ดีกว่าบุคคลอื่น (สยามนัท สหุพันธ์,2561;กอบชัย นิกรพทยาและวุฒิพล ฉัตรจรัสกุล,2562) ทั้งนี้การทำความเข้าใจด้านการเงินและการเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อให้สามารถแสดงออกด้านการเงินได้อย่างเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อม เพื่อนำชีวิตไปสู่ความมั่นคงทางการเงิน ประกอบด้วย การปรับตัวด้านรายได้ รายจ่าย ด้านหนี้สินและด้านการออมและการลงทุน โดยการแสดงออกพฤติกรรมด้านต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อม เพื่อนำชีวิตไปสู่ความมั่นคงทางการเงิน ประกอบด้วย การปรับตัวด้านรายได้ ด้านรายจ่าย ด้านหนี้สินและด้านการออมและการลงทุน โดยการแสดงออกพฤติกรรมด้านต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อม เช่น การเวลาทำงานมากขึ้น เพื่อจะได้รับผลตอบแทนมากขึ้น การจัดลำดับความสคัญของค่าใช้จ่าย วางแผนใช้จ่ายเงินให้เหมาะสมกับเงินที่มี การจำกัดการผ่อนชำระหนี้ให้เหมาะสมกับรายได้ และมีการออมเงินหรือมีความพร้อมในการลงทุนเมื่อมีโอกาสทางการเงินขึ้น (ชนิกานต์ ภูกันหา,2563)

จากการศึกษาความหมายของการปรับตัวด้านการเงินข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การปรับตัวด้านการเงิน หมายถึง การเตรียมตัววางแผนด้านการเงินของบุคคล ทั้งด้านรายได้และค่าใช้จ่าย เพื่อให้มีความพร้อมในการจัดสรรเงินที่อาจได้รับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงจากเหตุการณ์ความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้สามารถปรับตัวในการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และเศรษฐกิจที่เผชิญได้อย่างเหมาะสมและมีการสำรองเงินเพื่อให้สถานะการเงินมีเพียงพอต่อความต้องการสำหรับการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ

3. แนวคิดเกี่ยวกับความเสี่ยง

กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ และคณะ หมายถึง ความคาดเคลื่อนของผลตอบแทนที่ธุรกิจคาดการณ์ไว้ หากความคาดเคลื่อนนั้นมีโอกาสเกิดขึ้นมากเท่าใด ความเสี่ยงนั้นจะมีความมากขึ้นเท่านั้นเช่นกัน เมื่อความเสี่ยงต่างๆ เกิดขึ้น จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ซึ่งจะสามารถวัดผล ได้โดยผลตอบแทน (ของผู้ถือหุ้น) เป็นสำคัญ เพราะเพื่อให้เกิดความเสี่ยงต่างๆ เกิดผลกระทบต่อบริษัทแล้วในที่สุดจะเกิดผลกระทบต่อผลตอบแทนด้วยเช่นกัน หรือความไม่แน่นอนของเหตุการณ์ ซึ่งไม่สามารถคาดเดาได้ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใด แต่ความเสี่ยงนั้นๆ จะมีแนวโน้มที่เกิดขึ้นไม่มากก็น้อยในบริษัท

สมหมาย ปฐมวิชัยวัฒน์. (2549 : 9-5) ให้ความหมายของความเสี่ยงคือ โอกาสจะได้รับความเสียหายที่เกิดขึ้น อันเป็นผลจากการเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด หรือไม่อาจคาดการณ์ล่วงหน้าผลกระทบต่อเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ทำให้ผู้ลงทุนไม่ได้รับผลสัมฤทธิ์ของการลงทุนนั้น โดยเฉพาะผลตอบแทนจากสินทรัพย์ลงทุน ซึ่งอาจเกิดขึ้นในสามลักษณะ คือ

จำนวนผลตอบแทนที่ได้ หรือ เกิดขึ้นอาจจะมากกว่าจำนวนที่คาดหวังหรือเท่ากับจำนวนที่คาดหวังหรืออาจจะน้อยกว่าจำนวนที่คาดหวังและอาจกระทบกับความเสียหายต่อคุณภาพของเงินลงทุน ซึ่งไม่เป็นไปตามที่ต้องการหากไม่อาจคำนวณหรือวัดค่าเป็นจำนวนเงินได้

การกำหนดโอกาสการเกิดเหตุการณ์ที่เป็นภัยและจำแนกประเภทความเสี่ยงหรือเหตุการณ์ที่อาจเป็นภัยมีนัยสัมพันธ์กับลักษณะขอบเขตและเป้าประสงค์ของธุรกิจหรือสินทรัพย์ลงทุนจะมีส่วนช่วยให้เจ้าของและผู้บริหารกิจการหรือผู้ลงทุนสามารถกำหนดแนวทางบริหารจัดการ เกี่ยวกับความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม เพื่อการขจัด การลด การจำกัด หรือควบคุมโอกาส หรือการป้องกันความเสี่ยง การแก้ไขการบรรยายหาความเสียหาย อันเกิดจากความเสี่ยงและการโอนความเสียหายจากความเสี่ยง ที่อาจเกิดขึ้นได้ ดังนั้นประเภทความเสี่ยงประกอบด้วย

1. ความเสี่ยงด้านการเงิน ได้แก่ ความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยและสภาวะแวดล้อมที่กระทบต่อฐานะทางการเงินของบุคคล เช่น ความผันผวนหรือความแปรปรวน (Volatility) ในค่าของเงินหรืออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ราคาสินค้า
2. ความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์หรือแผนงาน ได้แก่ ความเสี่ยงหรือเหตุการณ์ที่เป็นภัยต่อกิจการ อันเกี่ยวโยงหรือสืบเนื่องจากแผนงานและความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอก เช่น ภาวะการเมือง เศรษฐกิจ ข้อกำหนดของกฎหมาย สภาวะตลาด รวมถึงภัยหรือความเสี่ยงเกี่ยวกับชื่อเสียง ความน่าเชื่อถือ การเปลี่ยนค่านิยมหรือความต้องการของลูกค้า เป็นต้น

ประเภทของความเสียงแบ่งได้หลายลักษณะซึ่งแล้วแต่จุดประสงค์ของการแบ่งในเพื่อประโยชน์ในการบริหาร ผู้วิจัยขอแบ่งประเภทความเสียงออกเป็น (จิรพร สุเมธีประเสริฐ. 2558 : 8-9)

1. ความเสียงทางการเงิน เป็นความเสียงที่กิจการไม่สามารถจัดหาเงินสดจากการดำเนินงานมาให้เพียงพอ ที่จะนำไปชำระหนี้และพันธผูกพันทางการเงินได้อย่างครบถ้วน และตรงตามกำหนด ซึ่งตัวขับเคลื่อนความเสียงประเภทนี้อาจมาจากที่กิจการไม่สามารถหรือไม่ได้ใช้วิธีการระดมทุนดำเนินงาน หากแต่ใช้การก่อหนี้ในรูปแบบต่างๆ ทำให้มีภาระที่ต้องชำระคืน เมื่อครบกำหนดในขณะที่เงินทุนจะคงอยู่กับกิจการไปจนกว่าจะปิดกิจการ กิจการที่มีการก่อหนี้จากภายนอกและภายในกิจการจะมีความเสียงด้านการเงินสูงกว่ากิจการอื่นที่มีการก่อหนี้ในสัดส่วนที่ต่ำกว่า ความเสียงทางการเงินจำแนกเป็น

- 1) ความเสียงด้านการตลาด เป็นความเสียงที่มาจากสินทรัพย์ที่ไม่เป็นผลดีต่อกิจการไม่ว่าจะเป็นราคาของเงินในรูปแบบของอัตราแลกเปลี่ยนหรืออัตราดอกเบี้ย
- 2) ความเสียงด้านเครดิต เน้นความเสียงที่เกิดขึ้นจากการผิดนัดชำระหนี้ของคู่ค้าและลูกค้าหรือลูกหนี้ การค้าที่มาจากทางการค้าปกติของกิจการจนทำให้กระแสเงินสดของกิจการต่ำกว่าที่กำหนดไว้
- 3) ความเสียงด้านสภาพคล่อง เป็นความเสียงที่เกิดจากการมีสินทรัพย์สภาพคล่องหรือสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียน จนไม่อาจจะชำระคืนหนี้ที่ครบกำหนดในระยะสั้นไม่เกิน 1 ปี

2. ความเสียงทางธุรกิจ เป็นความเสียงที่เกิดเหตุการณ์ผลกำไรของกิจการที่ต่ำกว่าความคาดหวังหรือผลขาดทุนจากการดำเนินงาน ซึ่งสาเหตุของความเสียงทางธุรกิจมาจากปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงของต้นทุนการผลิต การแข่งขันทางธุรกิจ สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ กฎหมายที่เปลี่ยนแปลง

3. ความเสียงทางเทคโนโลยี เป็นความเสียงที่เกิดจากการนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนกระบวนการดำเนินงาน เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ เพื่อให้สามารถดำเนินเป็นกระบวนการ ส่งมอบบริการการควบคุมการผลิตผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่ให้บริการ และกิจกรรมการปฏิบัติการทางการเงินที่สนับสนุนการบันทึกและยืนยันรายการ การค้นหาและระบุความเสียงทางด้านเทคโนโลยีจะต้องทำความเข้าใจกับบทบาทของเทคโนโลยี กระบวนการดำเนินงานหลักของกิจการอย่างเป็นระบบ หลังจากทำความเข้าใจต่อความเสียงแล้ว ก็จะสามารถลำดับความสำคัญของระบบงานแอปพลิเคชัน และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่เชื่อมโยงกับการดำเนินงานได้ทั้งระบบและทั่วทั้งองค์กร การบริหารจัดการทางด้านเทคโนโลยี แยกออกเป็น 2 ประเด็นหลัก คือ

- 1) การประเมินผลตอบแทนจากการลงทุนทางด้านเทคโนโลยีให้มีการใช้เทคโนโลยีร่วมกับบุคลากรได้อย่างเหมาะสม
- 2) ความพยายามที่จะกำกับกิจการด้านเทคโนโลยี ซึ่งจะต้องมีกระบวนการในการกำหนดขอบของไอทีภิบาลภายในกิจการที่เหมาะสมกันและสอดคล้องกับพันธกิจ ตลอดจนกำหนดบทบาทของผู้ให้บริการภายนอก (Outsourcing) ด้านเทคโนโลยีเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากเทคโนโลยี

ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศนับวันจะมีความสำคัญในการดำเนินการของบรรดาธุรกิจเพิ่มมากขึ้น ความจำเป็นในการทำความเข้าใจกับความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีจึงมีส่วนช่วยในการบริหารจัดการ กับ ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีดีขึ้น

ประเภทของความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี

- 1) Security Risk หมายถึง ความเสี่ยงจากการขาดระบบรักษาความปลอดภัยข้อมูลหรือระบบคอมพิวเตอร์ หรือการขาดประสิทธิภาพ
- 2) System Error/Failure ระบบการสูญเสียความสามารถบางส่วนหรือทั้งหมด อาจะเนื่องมาจากไวรัสคอมพิวเตอร์ ปัญหาด้านเทคนิค กระแสไฟฟ้าขัดข้อง ภัยธรรมชาติ
- 3) Programming Error ความผิดพลาด ไม่สมบูรณ์ของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานอยู่ในกระบวนการดำเนินงานขององค์กร
- 4) Telecommunication Error เป็นความเสี่ยงจากการขัดแย้งระบบการสื่อสารและโทรคมนาคม ที่ใช้ในการดำเนินงานขององค์กร เช่น เครือข่ายคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ โทรสาร เป็นต้น
- 5) Information Risk เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากข้อมูลสำหรับการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ ไม่สมบูรณ์ ไม่ถูกต้อง หรือไม่มีความสำคัญเกี่ยวข้อง มีระบบข้อมูลไม่ถูกต้องทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ได้ การมีหลายระบบที่แสดงข้อมูลในลักษณะประเภทเดียวกัน แต่แสดงข้อมูลไม่สอดคล้องไม่ตรงกัน
- 6) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ ถือเป็นความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการที่ทำความเข้าใจ

และบริหารจัดการความเสี่ยงได้ยากที่สุด เพราะเป็นส่วนการปฏิบัติการเกี่ยวข้องกับบุคลากรทุกคนทุกระดับขององค์กร ซึ่งจะต้องอาศัยความร่วมมือในการให้ข้อมูลจากบุคลากร ประเภทของความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ

4.1 ความเสี่ยงด้านบุคลากร อันเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน อันเกิดจากตัวบุคคล ซึ่งพิจารณาดังนี้

4.1.1 Incompetence Risk หรือความเสี่ยงจากการที่มีสมรรถนะไม่เพียงพอ อาจหมายถึง การขาดความรู้ ความชำนาญในงานที่รับผิดชอบ การขาดความสามารถการทำงานเป็นทีม การละเลยไม่ให้ความสำคัญกับกลุ่มลูกค้า การขาดการทำงานแบบมืออาชีพ การขาดความสามารถในการวิเคราะห์หรือใช้วิจารณ์ญาณในการตัดสินใจ การตีความข้อมูลที่ใช้ในการปฏิบัติ ผิดพลาด ทั้งหมดนี้อาจนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ผิดพลาด

4.1.2 Internal Fraud หรือการทุจริตหรือกระทำผิดจรรยาบรรณจากบุคลากรภายใน หรือใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนเพื่อใช้ประโยชน์ส่วนตัว

4.1.3 External Fraud เป็นการทุจริตหรือกระทำผิดจรรยาบรรณโดยบุคคลภายนอก เช่น การปลอมแปลงเช็ค การแฮคข้อมูล การโจรกรรมข้อมูล เป็นต้น

4.1.4 Human Error เป็นความผิดพลาดของบุคคลในการปฏิบัติงาน การผิดพลาดพลั้งเผลอ ประมาท สะเพร่า ขาดความระมัดระวัง

4.1.5 Human Resource Management Risk หมายถึง การบริหารทรัพยากรบุคคลไม่เหมาะสม เช่น ความไม่เหมาะสมของจำนวนพนักงาน การขาดประสิทธิภาพในการสรรหาพนักงาน การมอบหมายไม่ตรงความสามารถ การขาดการฝึกอบรมให้พนักงานมีความเชี่ยวชาญ หรือเพิ่มขีด

ความสามารถในการปฏิบัติงาน การขาดเครื่องมือในการสร้างแรงจูงใจ และพนักงานที่มีความสามารถให้อยู่กับองค์กร การประเมินผลงานที่ไม่ยุติธรรม และค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม การพึ่งพิงกับพนักงานหลัก (Reliance on Key)

4.1.6 Resource Management Risk เป็นความเสี่ยงจากการที่การบริหารทรัพยากรขององค์กรไม่เหมาะสม เช่น ไม่มีอุปกรณ์ที่ให้ความสะอาด หรือไม่เพียงพอต่อความจำเป็นในการปฏิบัติงาน อุปกรณ์ไม่อยู่ในสภาพที่ดีต่อการใช้งาน การมีโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี (Technology Infrastructure) ที่ไม่เหมาะสม

4.2 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานที่เกิดจากกระบวนการทำงานที่มีใช้ตัวบุคคล (Process Risk) หรือความเสี่ยงที่เกิดจากขั้นตอนการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

4.2.1 Model Methodology Error หมายถึง ความผิดพลาดจากการพัฒนากำหนดสูตรคำนวณต่างๆ เช่น อัตราส่วนทางการเงิน ประเมินมูลค่าหลักทรัพย์ สินทรัพย์ หนี้สิน และประเมินมูลค่าหลักประกัน ตลอดจนข้อบกพร่องของวิธีการ ขั้นตอนการทำงาน ซึ่งทำให้การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

4.2.2 Products Service Risk เป็นความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการออกแบบพัฒนาสินค้าและบริการไม่ดีพอ สินค้าและบริการมีความซับซ้อนมีข้อบกพร่อง และอาจนำมาซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต้นทุน การให้บริการแก้ไขปัญหาลูกค้า หรือชดเชยค่าเสียหายแก่ลูกค้า

4.2.3 Legal Regulatory Risk เป็นกรณีที่จะเกิดความเสี่ยงจากการกำกับดูแลกฎ ระเบียบต่างๆ ไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดของทางการ นอกจากนี้ยังรวมถึงความเสี่ยงจากข้อกฎหมายที่เอื้อต่อการดำเนินงาน

4.2.4 Communication Risk หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเข้าใจไม่ตรงกันในการสื่อสาร ข้อความทำให้เกิดการตีความผิดพลาด หรือบิดเบือน การสื่อสารที่ไม่ทั่วถึงทุกฝ่าย หรือทุกโครงการ ทุกระดับงาน ข้อมูลที่เผยแพร่ภายนอกองค์กรไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้องกัน ก่อให้เกิดการขาดความน่าเชื่อถือในการนำข้อมูลไปอ้างอิง

4.2.5 Inadequate Systems & Control Risk เป็นกรณีของความเสี่ยงจากการขาดมาตรฐาน คู่มือ รายละเอียดในการปฏิบัติงานให้เพียงพอ โดยเฉพาะในระดับฝ่ายงานย่อยในงานวานิชธนกิจ การจาตรระบบตรวจสอบ การควบคุม การรักษาความปลอดภัยที่ขาดประสิทธิภาพ

4. ความเสี่ยงจากอุบัติเหตุหรือพิบัติภัยภายนอก (Operation Catastrophe Risk) เป็นความเสี่ยงจากการดำเนินงาน ซึ่งเกิดจากอุบัติเหตุภัยพิบัติประเภทต่างๆ หรือสาธารณภัยต่างๆ ได้แก่ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากภัยธรรมชาติ ภัยพิบัติหรือความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุประเภทต่างๆ

5. ความเสี่ยงในงานโครงการ (Project Risk) จำแนกความเสี่ยงได้ดังนี้

1) ความเสี่ยงที่เป็นระบบ (Systematic risk หรือ market Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้และส่งผลกระทบต่อกิจการ ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงในระดับราคาสินค้าโดยทั่วไป ซึ่งทำให้อัตราผลตอบแทนที่แท้จริงลดลง เชื่อความเสี่ยงประเภทนี้ว่าเสี่ยงจากอำนาจซื้อหรือความเสี่ยงจากภาวะเงินเฟ้อ (Purchasing power หรือ Inflation risk) การเปลี่ยนแปลงในระดับอัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้ลงทุนโดยส่วนรวม

2) ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ (Unsystematic) หรือ Unique Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายในของกิจการ เช่น การเปลี่ยนแปลงของผลตอบแทน อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและกิจการ ไม่สามารถบริหารงานเพื่อรับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างไร เรียกความเสี่ยงประเภทนี้ว่าความเสี่ยงของธุรกิจ ความเปลี่ยนแปลงของผลตอบแทนอันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเงินทุน ความเสี่ยงประเภทนี้คือความเสี่ยงทางการเงิน (Financial risk)

ความเสี่ยง คือ โอกาสที่จะเกิดความสูญเสียอย่างใดอย่างหนึ่ง อันจะนำความเสียหายมาสู่บุคคลนั้นได้ ความสูญเสียสามารถวัดได้เป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจหรือวัดออกมาเป็นตัวเงินได้ ประเภทของความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิต (Real life risk) และความเสี่ยงจากการลงทุน (Investment risk) สุขใจ น้ำผุด 2557 : 2534

1. ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินชีวิต (Real Life risk) เน้นความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินชีวิตของบุคคล ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและการเงินของบุคคล
2. ความเสี่ยงจากการลงทุน (Investment risk) เป็นความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นจากการลงทุน ทำให้ผลตอบแทนจากการลงทุนไม่เป็นไปตามคาดหวัง

การบริหารความเสี่ยง เป็นการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยง มี 5 วิธีดังนี้

1. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Avoiding risk) เป็นวิธีการที่ไม่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์เป็นวิธีการป้องกันความเสี่ยงที่ง่ายที่สุด ทำให้ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นนั้นเป็นศูนย์
2. การลดความเสี่ยง (Reducing risk) เป็นการควบคุมหรือหาทางลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากหนักให้เป็นเบา
3. การคงไว้ซึ่งความเสี่ยง (Retaining risk) ในกรณีที่ไม่มีทางเลือกหรือแก้ไขอย่างใดก็จะเป็นต้องการความเสี่ยงนี้ไว้ หรือยอมรับความเสียหายที่จะเกิดขึ้น
4. การโอนความเสี่ยง (Transferring risk) เป็นวิธีการโอนภัยไปให้กับสถาบันอื่นโดยวิธีการต่างๆ กัน ซึ่งส่วนใหญ่แล้วมักจะเป็นการโอนความเสี่ยงนั้นไปให้กับบริษัทประกันภัย เป็นผู้รับภาระแทน ซึ่งบริษัทประกันภัยจะเป็นผู้รับภาระความเสี่ยงหลายๆ ประเภท ทั้งในเรื่องของบุคคล ทรัพย์สินและหนี้สินที่จะเกิดขึ้น
5. การแบ่งความเสี่ยง (Sharing risk) เป็นการแบ่งความเสี่ยงจากการโอนความเสี่ยง ตรงที่การแบ่งความเสี่ยงไม่ได้ทำให้ความเสี่ยงถูกโอนออกไปทั้งหมด ยังคงมีความเสี่ยงบางส่วนเหลืออยู่

ขั้นตอนของการบริหารความเสี่ยง (The Risk Management Process)

ขั้นตอนในการดำเนินการอย่างถูกต้องให้สามารถหาทางป้องกันแก้ไขก่อน มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การจำแนกลักษณะภัยหรือความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับตนเองหรือครอบครัวและประเมินความเสียหายที่เกิดขึ้น (Identifying and evaluating risks)
2. การเลือกกลยุทธ์การป้องกันแก้ไขความเสี่ยง (Choosing on appropriate Strategy) ซึ่งการดำเนินการกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ควรเลือกวิธีการหนึ่งวิธีการใดที่เหมาะสมที่สุดกับสถานะภาพของบุคคลนั้น

3. การควบคุมและติดตามผล (Controlling the program) หลังจากเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับความเสี่ยงบุคคลและครอบครัวที่มีอยู่แล้ว เพื่อดำเนินไปได้ระยะหนึ่งต้องมีการติดตามผล

การบริหารความเสี่ยงของการบริหารการเงินบุคคล เกี่ยวข้องกับการจัดการความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้น และทำให้บุคคลไม่สามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงิน

4. แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน

ความสำคัญของการวางแผนทางการเงิน การวางแผนทางการเงินมีความสำคัญต่อมนุษย์ทุกช่วงอายุ การคำนวณค่าใช้จ่าย จึงเป็นข้อเท็จจริงว่า การวางแผนทางการเงินเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นตลอดช่วงชีวิต (a life-long activity) และจะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ทางการเงินที่ตั้งไว้ไม่จำเป็นต้องคงที่ตลอดเวลาอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ทั้งลักษณะและความสำคัญเช่น การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ ควรถูกพิจารณาตั้งแต่ เข้ามาทำงานในอาชีพ แต่จะอยู่ในลักษณะการสะสมเงินออมและลงทุนไป จนเมื่อใกล้เกษียณ การวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณและการวางแผนมรดก (retirement and estate planning)

การวางแผนทางการเงิน มีบทบาทสำคัญโดยการแปลงเป้าหมายทางการเงินให้เป็นแผนปฏิบัติการ (action plan) ที่มีกระบวนการปฏิบัติเป็นขั้นตอนเพื่อใช้เป็นแนวทางที่นำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ ทั้งนี้การวางแผนทางการเงินมีกระบวนการทั้งหมด 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับคำปรึกษา เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญประการแรกที่ต้องวางแผนการเงินต้องพิจารณา เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาให้ความร่วมมือในการเปิดเผยข้อมูล ทั้งข้อมูลของผู้รับคำปรึกษา ครอบครัว เป้าหมายข้อมูลทางการเงิน แหล่งเงินที่ผู้รับคำปรึกษามีอยู่ เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนการเงินเป็นไปอย่างใกล้เคียงตรงเป้าหมายแล้วต้องการของผู้รับคำปรึกษามากที่สุด
2. ก่อนกระบวนการการวิเคราะห์ที่จะนำไปสู่การจัดทำแผนทางการเงินนั้น จะต้องมีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องของผู้รับคำปรึกษาทั้งหมด เพื่อตรวจสอบสถานะภาพทางการเงินของผู้รับคำปรึกษา รวมถึงขีดความสามารถในการยอมรับความเสี่ยงของผู้รับคำปรึกษา ซึ่งข้อมูลที่มีการเก็บรวบรวมนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น
 - ข้อมูลทางการเงินแสดงให้เห็นถึงสถานะทางการเงินหรือสุขภาพทางการเงินของผู้รับคำปรึกษา
 - ข้อมูลเชิงคุณภาพทั่วไป เช่นข้อมูลประวัติส่วนตัว สุขภาพโดยรวมของผู้รับคำปรึกษาวิถีการดำเนินชีวิต ทศนคติในด้านการออมการลงทุนการยอมรับความเสี่ยง และความคาดหวังอื่นๆของผู้รับคำปรึกษา

นอกจากนี้การวางแผนต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายทางการเงิน รวมทั้งจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายทางการเงิน กรอบระยะเวลาที่ต้องการบรรลุตามเป้าหมายทางการเงิน ผู้รับคำปรึกษา เนื่องจากเป้าหมายทางการเงินมีความสำคัญมากต่อการจัดทำ หรือการวางแผนทางการเงิน คนส่วนใหญ่ไม่รู้ว่าจะจำเป็นต้องตั้งเป้าหมายทางการเงิน ทั้งที่เป้าหมายทางการเงินเป็นส่วนสำคัญอย่างมากในชีวิต ไม่ว่าจะมียาได้มากหรือน้อย การกำหนดเป้าหมายทางการเงินเปรียบเสมือนเข็มทิศที่จะช่วยให้เดินทางไปสู่ฐานะทางการเงินที่ดีขึ้นใน

อนาคตได้อย่างราบรื่น เป้าหมายทางการเงินจะแสดงถึงจุดมุ่งหมายที่ผู้รับคำปรึกษาต้องการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เป้าหมายทางการเงิน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นอีกหนึ่งกระบวนการที่มีบทบาทและมีผลอย่างมากต่อการจัดทำแผนทางการเงิน ทั้งนี้ความถูกต้องและความแม่นยำของการวิเคราะห์ข้อมูลจะมีผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแผนทางการเงินและการให้คำปรึกษาแก่ผู้รับคำปรึกษา โดยการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น จะต้องวิเคราะห์ทั้งในส่วนของคุณลักษณะทางการเงินเพื่อพิจารณาถึงความเข้มแข็งทางการเงินและตรวจสอบปัญหาทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ซึ่งจะเป็นดัชนีชี้ให้เห็นถึงศักยภาพหรือความเป็นไปได้ ในการที่จะบรรลุตามเป้าหมายทางการเงิน ที่ผู้รับคำปรึกษาที่โอกาสที่จะต้องพบเพื่อที่จะได้หามาตรการมารองรับหรือจัดการกับความเสี่ยงดังกล่าว
4. การจัดทำและนำเสนอแผนทางการเงิน การนำเสนอแผนทางการเงินมีกระบวนการดังนี้
 - 4.1 ประเมินทางเลือกของแผนทางการเงินทั้งหมดที่มี ผลจากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในประการที่ 2 และ 3 ทำให้สามารถประเมินถึงสถานะทางการเงินในปัจจุบันของผู้รับคำปรึกษาทางการเงินได้ และเมื่อนำมาพิจารณาควบคู่ไปกับเป้าหมายทางการเงินของผู้รับคำปรึกษาในกระบวนการที่ 1 จะนำไปสู่การจัดทำแผนทางการเงินเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับคำปรึกษา ทั้งนี้แนวทางในการบรรลุตามเป้าหมายทางการเงินที่วางไว้ว่าจะมีได้หลายแนวทางหรือมีทางเลือกที่จะสามารถใช้แผนทางการเงินได้มากส่วนหนึ่งทางเลือกหรือมากกว่าหนึ่งแผนเพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถบรรลุตามเป้าหมายทางการเงินที่ได้วางไว้
 - 4.2 พัฒนาแผนการเงิน จากทางเลือกของแผนทางการเงินทั้งหมดที่มี ผู้จัดทำแผนมีหน้าที่จะต้องพิจารณาถึงข้อดี ข้อเสียและข้อจำกัดของแต่ละแผนทางการเงินที่พัฒนาขึ้นมาและนำเสนอให้แก่ผู้รับคำปรึกษาเพื่อประกอบการพิจารณา ทั้งนี้จะต้องพิจารณาควบคู่ไปกับเงื่อนไขหรือข้อจำกัดเฉพาะที่มีของผู้รับคำแนะนำปรึกษา อันจะนำมาซึ่งแผนทางการเงินและแผนการปฏิบัติการ ที่เหมาะสมต่อตัวของผู้รับคำปรึกษาที่สุด ทั้งนี้แผนทางการเงินจะต้องสอดคล้องกับเป้าหมายและความต้องการทางการเงินที่ตั้งไว้ภายใต้ข้อสมมติฐานและข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมด
 - 4.3 นำเสนอแผนการเงินต่อผู้รับคำปรึกษา ในขั้นตอนนี้ผู้แนะนำการวางแผนทางการเงินมีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญที่จะต้องนำเสนอแผนทางการเงินที่ได้มีการคัดเลือกแล้วเพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถเข้าถึงสถานะทางการเงินในปัจจุบันของผู้รับคำปรึกษา ข้อสมมติฐาน รายละเอียดและขั้นตอน ข้อดีและข้อจำกัด ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลกระทบของแผนทางการเงินดังกล่าวที่จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษา สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์เป้าหมายและความต้องการทางการเงินที่ต้องการทางการเงินที่ต้องการได้ ในขณะเดียวกันจะต้องมีการอธิบายเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแวดล้อมต่างๆ เช่น เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สถานภาพทางด้านครอบครัวและหน้าที่การเงินที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งอาจทำให้แผนทางการเงินไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายหรือความต้องการทางการเงินดังกล่าวได้ กระบวนการนำเสนอแผนทางการเงินแก่ผู้รับคำปรึกษาจะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้วางแผนทางการเงินสามารถประเมินความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษาได้ว่าพอใจกับแผนทางการเงินดังกล่าว หรือไม่หรืออาจจะต้องมีการปรับเปลี่ยน

รายละเอียดในบางประเด็นเพื่อให้เกิดความพึงพอใจต่อทั้งฝ่ายของผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา ที่จะนำไปสู่การประยุกต์ใช้และลงมือปฏิบัติตามแผนทางการเงิน

4.4 การปฏิบัติตามแผนการเงิน ภายหลังจากที่ผู้รับคำปรึกษายอมรับแผนทางการเงินที่ผู้วางแผนทางการเงินได้นำเสนอไปแล้ว ก็จะนำไปสู่ขั้นตอนของการนำไปใช้ปฏิบัติ ซึ่งจะต้องมีการตกลงร่วมกันถึงขอบเขตความรับผิดชอบและแผนปฏิบัติการที่เป็นหน้าที่ที่แต่ละฝ่ายจะต้องนำไปปฏิบัติ รวมถึงทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาเลือกเครื่องมือหรือสินค้าและบริการทางการเงินที่จะนำมาใช้ตามแผนปฏิบัติการทางการเงินที่ได้ผ่านการคัดเลือกมาแล้ว ทั้งนี้ในกระบวนการและขั้นตอนของการเลือกเครื่องมือ หรือสินค้าและบริการทางการเงินที่จะนำมาใช้นั้น ผู้วางแผนทางการเงินจะต้องคำนึงถึงสภาพทางการเงินของผู้รับคำปรึกษา และความหมายของเครื่องมือดังกล่าวในการตอบสนองต่อเป้าหมายและความต้องการทางการเงินของผู้รับคำปรึกษา นอกจากนี้ให้คำปรึกษายังต้องมีหน้าที่เป็นตัวแทนผู้รับคำปรึกษาในการเจรจาต่อรองเพื่อให้แน่ใจว่าผู้รับคำปรึกษาได้สินค้าและบริการทางการเงินที่ดีที่สุดที่เหมาะสมกับแผนทางการเงินที่นำมาใช้

5. การทบทวนตรวจสอบแผนทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ ว่าผลที่ได้มีการเบี่ยงเบนไปจากที่คาดหวังไว้หรือไม่และเป็นผลเนื่องมาจากปัจจัยหรือสาเหตุใด หรือข้อสมมติฐานที่กำหนดไว้มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงแผนทางการเงินให้เหมาะสมอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นผู้วางแผนทางการเงินจึงมีหน้าที่ในการกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามแผนทางการเงินที่ตกลงร่วมกัน โดยผู้วางแผนทางการเงินจะต้องชี้แจงให้ผู้รับคำปรึกษาทราบถึงความจำเป็นของกระบวนการติดตามและประเมินผลทั้งในด้านกิจกรรม ความถี่ และรายงานผลให้ผู้รับคำปรึกษาทราบ ทั้งนี้ขอบเขตของการทบทวนและตรวจสอบจะครอบคลุมในด้านต่างๆ ที่สำคัญได้แก่ ผลและความก้าวหน้าของแผนทางการเงินที่นำไปปฏิบัติ เช่นผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุน การเปลี่ยนแปลงด้านสภาพของผู้รับคำปรึกษาเช่น เป้าหมายทางการเงิน สุขภาพ รายรับและรายจ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเปลี่ยนแปลงด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยวางแผนทางการเงินจะต้องปรึกษาแผนทางการเงินที่จะต้องอิงอยู่กับเงื่อนไขและสภาพที่เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอาจนำไปสู่การให้ข้อเสนอแนะหรือการปรับเปลี่ยนแผนทางการเงินที่จะต้องอิงอยู่กับเงื่อนไขและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไป จึงผู้วางแผนทางการเงินอาจจะต้องวกกลับไปเริ่มต้นใหม่ในขั้นตอนของการรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นเพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ให้ข้อเสนอแนะใหม่ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย ความต้องการทางการเงินและเงื่อนไขข้อสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนไป

5. แนวคิดเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID19)

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด19 ย่อมาจาก Coronavirus Disease 2019 โดยเบื้องต้นในเดือนธันวาคม 2562 มีการพบกลุ่มผู้ป่วยโรคปอดบวมที่ไม่ทราบสาเหตุมีการเชื่อมโยงกับตลาดขายส่งอาหารทะเลในเมืองหูอัน ประเทศจีน ภายหลังมีการค้นพบว่าอาการปอดบวม มีสาเหตุมาจาก Beta coronavirus ซึ่งเป็นหนึ่งในสี่ของสกุล Coronaviruses (Zhu et al, 2020) ต่อมาวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2563 นักวิจัยชาวจีนพบว่า โรคติดเชื้ออหิวาต์เกิดจากเชื้อไวรัสโรนาชนิดใหม่ และได้เรียกเชื้อไวรัสดังกล่าวว่า 2019 Novel Coronavirus หรือ 19-n Cov (Wang et al.,2020) โรคติดต่อเชื้อไวรัสโรนา 2019 มีการแพร่เชื้อที่รวดเร็วและกระจายเป็นวงกว้าง

มีลักษณะการแพร่กระจายจากคนสู่คนผ่านทางละอองเสมหะ น้ำมูก น้ำลาย โดยเมื่อผู้ป่วยมีอาการไอหรือจามทำให้เกิดละอองและตกลงสู่พื้นผิวหรือวัตถุ หากมีการสัมผัสวัตถุนั้นก็จะสามารถรับเชื้อเข้าสู่ร่างกายได้ทั้งจากการสัมผัสใบหน้า ขี้ตา จมูก ปาก หรือรับเชื้อจากผู้ป่วยโดยตรง (กระทรวงสาธารณสุข, 2563)

กุลบุตร โดเมนกุล(2563) กล่าวว่าขณะนี้ทุกประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยกำลังเผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก ภาครัฐจึงมีประกาศใช้มาตรการป้องกันและยับยั้งการระบาดของโรคควบคู่กับการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนด้านการดำรงชีวิตของประชาชนและจากผลการสำรวจ National Endowment for Financial Education (NEFE) ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ประชากรจำนวนร้อยละ 88 มีความเครียดเกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล (Personal Finance) และร้อยละ 50 ของจำนวนประชากรมีความกังวลเกี่ยวกับเงินออมที่ไม่เพียงพอ ส่งผลให้เกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับเงินเก็บสะสมที่ไม่เพียงพอ ส่งผลให้เกิดความวิตกกังวลด้านความสามารถในการชำระหนี้ และค่าใช้จ่ายต่างๆ นอกจากนี้ ปรีญา นุช บุตรน้ำเพชร (2563) กล่าวว่า องค์การ UNICEF, UNDP และ UNFPA ได้ดำเนินการสำรวจผลกระทบและความต้องการของเด็กและเยาวชนในประเทศไทยในสถานการณ์ของโรคระบาดโควิด 19 เพื่อเป็นข้อมูลเร่งด่วนให้กับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อใช้แก้ไขปัญหาโดยความกังวลใจของเด็กและเยาวชนผลสำรวจพบว่า ร้อยละ 84.66 ได้รับผลกระทบและความกังวลใจเกี่ยวกับเรื่องของสถานะทางการเงินของครอบครัว เนื่องจากผู้ปกครองไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ ดังนั้นปัญหาหรือผลกระทบที่สามารถเห็นได้ชัดเจนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ 19 เป็นสาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กอบชัย นิกรพิทยาและวุฒิพล ฉัตรจรัสสกุล (2562) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการปรับตัวด้านการเงินของภาคครัวเรือนในเขตเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการปรับตัวด้านการเงินของภาคครัวเรือนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน และทัศนคติที่มีต่อการบริหารการเงิน โดยสมการที่ได้ตั้งกล่าวข้างต้นมีความสามารถในการพยากรณ์พฤติกรรมการปรับตัวด้านการเงินได้ถูกต้องร้อยละ 42.30

เสาวลักษณ์ กิจติดประภัสร์และคณะ (2562) ศึกษาเรื่องผลกระทบทางสังคมจากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และวิกฤติเศรษฐกิจ พบว่า ด้านการเยียวยาของรัฐส่วนใหญ่ที่ได้รับเงินเยียวยาในโครงการ “เราไม่ทิ้งกัน” หรือโครงการช่วยเหลือ 3,000 บาท ส่วนประเภทของความช่วยเหลือที่ต้องการมากที่สุดได้แก่เงินเยียวยา เพราะช่วยเหลือเรื่องค่าครองชีพและนำไปใช้ในสิ่งที่จำเป็นได้อย่างง่ายและสะดวก ส่วนเรื่องการปรับตัวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ประชาชนส่วนใหญ่ตอบว่าต้องประหยัดและพยายามพึ่งตนเองมากที่สุด บางคนจำเป็นต้องขายสินทรัพย์ที่เคยใช้ได้ ในอาชีพเดิมและหลายคนปรับตัวด้วยการพยายามหางานทำเพิ่ม ทำงานนอกเวลาเพื่อหารายได้เสริม

ชนิกานต์ ภูกันหา (2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พบว่า ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกด้านภาวะเศรษฐกิจ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านอิทธิพลสื่อ ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ปริยานุช บุตรน้ำเพชร(2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อสถานะการทางการเงินส่วนบุคคลในช่วงสถานการณ์ (COVID-19) ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลในช่วงสถานการณ์ (COVID-19)ของประชากรในกรุงเทพมหานครโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ปฐมพงศ์ กุ๊กแก้ว(2565) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเงินของประชาชนจังหวัดสุพรรณบุรี ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่าการปรับตัวด้านการเงินของประชาชนจังหวัดสุพรรณบุรีในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19)ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีการปรับตัวด้านการเงินในสถานการณ์การแพร่ระบาดไม่แตกต่างกันทั้งนี้เนื่องจากสถานภาพอาจไม่ใช่ปัจจัยสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมทางการเงิน ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านด้านการเงิน พบว่า ปัจจัยด้านมาตรการเยียวยาทางการเงินของภาครัฐ ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการบริหารการเงิน ปัจจัยด้านอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเงินของประชากร ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์การปรับตัวด้านการเงินเพื่อให้เหมาะสมและเพียงพอระหว่างรายได้และค่าใช้จ่าย มีทัศนคติต่อการบริหารเงินที่ดีที่สุด โดยให้ความสำคัญกับการบันทึกรายรับรายจ่ายหรือความเคลื่อนไหวทางการเงิน เพื่อให้เห็นสภาพทางการเงินที่แท้จริง ช่วยลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากปัญหาเงินสดขาดมือ หรือการก่อหนี้เพิ่มในอนาคต มีการติดตามข่าวสารผ่านช่องทางสื่อต่างๆ และการศึกษาข้อมูลแนวทางการวางแผนทางการเงินของตนเอง ซึ่งหากมีการระมัดระวังเพิ่มขึ้นจะสามารถมีแนวทางในการจัดการปัญหาได้อย่างรวดเร็ว

ธณกรณ์ ตีรณกิจชัยกุล(2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของ คนวัยทำงานในสถานการณ์ (COVID-19) พบว่า มาตรการเยียวยาช่วยเหลือผลกระทบ (COVID-19) มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของคนวัยทำงานในสถานการณ์ COVID-19 และความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลและสถานะทางเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของคนวัยทำงานในสถานการณ์ COVID-19

สุทธิดา เลขาณกิจ (2563) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรทางการบินเชิงพาณิชย์ในสถานการณ์ COVID-19 พบว่า การจัดการการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรทางการบินเชิงพาณิชย์ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเงินหลังจากสถานการณ์ COVID-19 คือต้องออมเงินเพื่อสถานการณ์ฉุกเฉิน การนำเงินออมมาใช้ในสถานการณ์ COVID-19 และการหารายได้จากช่องทางอื่นในสถานการณ์ COVID-19

สุรัชย์ กังวล (2552)ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการที่เหมาะสมของสถาบันการเงินชุมชน พบว่า คณะกรรมการแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนมากที่สุด กลไกและกระบวนการบริหารจัดการ รองลงมาได้แก่ทรัพยากรการบริหารด้านการเงิน การมีส่วนร่วม ทรัพยากรการบริหารจัดการ รองลงมาได้แก่ทรัพยากรการบริหารด้านการเงิน การมีส่วนร่วม ทรัพยากรการบริการด้านคน ทรัพยากรการบริหารด้านวัสดุอุปกรณ์ ทุนทางสังคม ภาวะผู้นำและเครือข่ายตามลำดับ ส่วนสมาชิกเห็นว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนมากที่สุด กลไกและกระบวนการบริหารจัดการเช่นกัน รองลงมาได้แก่ ภาวะผู้นำ ทุนทางสังคม การมีส่วนร่วมและเครือข่ายตามลำดับ

วิมล เอี่ยมปลัด (2551) ศึกษาวิจัยเรื่อง ระบบงานสถาบันการเงินชุมชน พบว่า สถาบันการเงินชุมชนมีนโยบายการให้บริการที่แตกต่างกัน ในด้านการให้บริการทางการเงินและสถาบันการเงินชุมชนพบปัญหา เรื่องการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ บุคลากร ขาดการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ ซึ่งควรมีการกำหนดนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

สถาพร แสงสุโพธิ์และคณะ (2557) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน กรณีศึกษาสถาบันการเงินชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กระบวนการดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชน 4 ส่วนคือ การออม-การฝาก การกู้และการให้กู้ การจัดการผลประโยชน์ตอบแทนและสวัสดิการและการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชน สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันการเงินชุมชนฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลที่รับผิดชอบ แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการใช้งาน พร้อมทั้งบุคลากร บางส่วนขาดความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศการพัฒนาแนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชนโดยสรุปได้ 3 ประเด็นคือ ด้านฮาร์ดแวร์ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะต่อการปฏิบัติงานและมีจำนวนเพียงพอต่อการใช้งาน ด้านซอฟต์แวร์ ต้องพัฒนาให้ทันสมัย ตอบสนองต่อการใช้งานได้ทุกระดับและ ด้านบุคลากรต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้อย่างต่อเนื่องและพร้อมต่อการปฏิบัติงาน

ยุพิน ปิ่นทอง (2563) ศึกษาเรื่อง การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนจังหวัดปทุมธานี โดยทำการศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 พบว่า ลักษณะกลุ่มประชากรในจังหวัดปทุมธานีที่มี เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ทำให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ปัจจัยส่วนบุคคล

1. เพศ
2. ระดับอายุ
3. ระดับการศึกษา
4. จำนวนคนภาระพึ่งพิง
5. สถานะยศ.

มูลเหตุของการก่อหนี้สิน

1. ปัจจัยด้านความต้องการพื้นฐาน
 - การบริโภค
 - เครื่องแต่งกาย
 - ที่อยู่อาศัย
 - การรักษาโรค
2. ปัจจัยความต้องการด้านอื่น
 - ความต้องการด้านการศึกษา
 - ความต้องการด้านสังคม
 - ความต้องการด้านนันทนาการ
 - ความต้องการด้านบริโภคนิยม
 - ความต้องการด้านการเดินทาง
 - ความต้องการด้านการลงทุน

การวางแผนการเงิน

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

แนวทางการแก้ปัญหาทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง การวิจัยมุ่งศึกษาถึงสภาวะความมั่นคงทางด้านการเงิน เพื่อเป็นแนวทางการจัดการทางด้านการเงินเพื่อศึกษามูลเหตุของการก่อหนี้สินและเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาทางการเงิน

ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เน้นการวิจัยแบบผสมหรือพหุวิธี (Mixed methods or Multi methods) ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายสภาพครัวเรือนจำแนกตามลักษณะของข้อมูล ทั้งทางด้านสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ครัวเรือน ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐาน โดยค่าผลรวมร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม (Focus Groups) การประยุกต์ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งปรับปรุงมาจากขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของ ฉลาด จันทรสมบัติ (2550 :54) โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning) การสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่ออธิบายผลที่ได้จากการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงปริมาณในรายละเอียดเชิงลึก และเพิ่มเติมข้อมูลให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งช่วยให้เกิดความเข้าใจในวิถีความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อมของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง ทั้งปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 การศึกษารวบรวมเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องการศึกษาจากสภาพปัจจุบัน
- ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือ การปฏิบัติให้เป็นจริงโดยการจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม
- ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อสะท้อนผล
- ขั้นตอนที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลา 1 ปี ภายในปีงบประมาณ 2567 โดยเริ่มทบทวน
2. วรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎีและพัฒนาเครื่องมือวิจัย ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2566 – กันยายน 2567
3. ด้านพื้นที่ศึกษาในพื้นที่จังหวัดภาคกลางตอนล่าง จังหวัดภาคกลาง 3 จังหวัด คือ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐมและจังหวัดราชบุรี โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Random Sampling)
4. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มเป้าหมายของการศึกษาประกอบด้วย การพร้อมทั้งสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้นำในพื้นที่

ประชากร กลุ่มตัวอย่างและการเก็บข้อมูล

ประชากร

นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ในเขตจังหวัดภาคกลาง 3 จังหวัด คือจังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐมและจังหวัดราชบุรี โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Random Sampling)

จังหวัด	จำนวนประชากร
กรุงเทพมหานคร	591,744
นครปฐม	57,486
ราชบุรี	6,060
รวม	655,290

ตารางที่ 1 ตารางแสดงจำนวนประชากรนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ข้อมูล ณ ปี

2566

กลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากขนาดของประชากรตามขอบเขตที่กำหนด

คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตร Taro Yamane ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 655,290 คน ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ควรเก็บข้อมูลดังนี้

$$\begin{aligned}
 M &= \frac{N}{1+Ne^2} \\
 &= \frac{(655,290)}{1+(655,290)(0.05)^2} \\
 &= 400
 \end{aligned}$$

กำหนดให้ M คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของประชากร

E คือ ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้

ผลการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตร Taro Yamane กลุ่มนักศึกษาจำนวน 400 ราย โดยกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม(อว.) ในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐมและจังหวัดราชบุรี โดยกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี หรือคณะบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก ในมหาวิทยาลัยที่ติดอันดับ 1 ใน 10 คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยในภาครัฐ จากผลการสำรวจ จากสถาบันจัดอันดับด้านการศึกษา Thailand Education Ranking(TER) www.ThaiTopU. The Most Popular Universities in Thailand ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จังหวัดนครปฐม คือมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จังหวัดราชบุรี คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม ดังตารางแสดงสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1.1 การสุ่มจังหวัดตัวอย่างใน 3 จังหวัด คือจังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม และจังหวัดราชบุรี โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Random Sampling)
- 1.2 กลุ่มครีวเรียนของนักศึกษา จำนวน 400 ราย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Random Sampling) และกำหนดจัดสรรจำนวนครีวเรียนตัวอย่างในแต่ละจังหวัด ด้วยวิธีแบบสัดส่วน กับจำนวนครีวเรียนของนักศึกษา
- 1.3 การสัมภาษณ์ เจาะลึกครอบครัวของนักศึกษาในประเด็นที่นอกเหนือจากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ประกอบด้วยข้อมูลสภาพเศรษฐกิจ สังคม และประกอบการ และสภาพแวดล้อมของครีวเรียนนักศึกษา รวมทั้งข้อคิดในการแก้ไขปัญหาและเน้นการตรวจสอบความสอดคล้องกันของข้อมูลที่ได้จากการจัดกลุ่มสนทนา
- 1.4 การจัดกลุ่มสนทนา ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบกลุ่มเฉพาะ (Focus Group Interview) โดยเก็บข้อมูลจากผู้นำในพื้นที่ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด 3 จังหวัด จังหวัดละ 1 กลุ่ม ในประเด็นสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัวของนักศึกษา ประเด็นปัญหาความต้องการ ความช่วยเหลือจากภาครัฐในด้านต่างๆ และแนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อให้ได้ข้อมูลในภาพรวมของแต่ละพื้นที่
2. ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่สามารถนำมาสนับสนุนจากการวิจัยในครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

การสร้างเครื่องมือ

แบบสอบถาม (Questionnaires) สร้างขึ้นมาจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยให้สอดคล้องกับประเด็น เนื้อหา ขอบเขตการวิจัยและกรอบแนวคิดการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ การกู้ยืมจากกองทุนเพื่อการศึกษา ภาระของครอบครัว มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close - Ended Question) ข้อคำถามแบบตัวเลือก (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับมูลเหตุของการก่อหนี้ จำนวน 30 ข้อคำถามประกอบด้วย

ความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐาน ประกอบด้วย

ด้านบริโภค จำนวน 3 ข้อ

ความต้องการด้านเครื่องแต่งกาย จำนวน 3 ข้อ

ความต้องการด้านที่อยู่อาศัย จำนวน 3 ข้อ

ความต้องการด้านการรักษาพยาบาลจำนวน 3 ข้อ

ความต้องการด้านปัจจัยอื่นๆ ประกอบด้วย

ความต้องการด้านการศึกษา จำนวน 3 ข้อ

ความต้องการด้านสังคม จำนวน 3 ข้อ

ความต้องการด้านนันทนาการ จำนวน 3 ข้อ

ความต้องการด้านบริโภคนิยม จำนวน 3 ข้อ

ความต้องการด้านการเดินทาง จำนวน 3 ข้อ

ความต้องการด้านการลงทุน จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามคำถามเกี่ยวกับการจัดการหนี้สิน ด้านการวางแผน จำนวน 15 ข้อคำถาม

ตอนที่ 4 แบบสอบถามคำถามวัดระดับอิสรภาพทางการเงิน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Question) โดยผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นโดยอิสระการกำหนดคำถามคณะวิจัยได้ทำการคัดกรองผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องที่สุดสำหรับแบบสอบถามตอนที่ 2 ตอนที่ 3 ผู้วิจัยใช้มาตรวัดจากการวิจัยโดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตัวเลือก (Check List) ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายปิด (Close - Ended Question) มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก น้อย ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีการให้คะแนนตั้งแต่ 5 จนถึง 1 ตามลำดับ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2559)

- 5 หมายถึง ความคิดเห็นระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความคิดเห็นระดับมาก
- 3 หมายถึง ความคิดเห็นระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความคิดเห็นระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

การกำหนดเกณฑ์การแบ่ง แบ่งคะแนนได้ 5 ระดับ โดยในแต่ละระดับมีขนาดระยะช่วง ซึ่งสามารถแสดงเกณฑ์คะแนนได้ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายความว่าระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายความว่าระดับความคิดเห็นในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายความว่าระดับความคิดเห็นในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายความว่าระดับความคิดเห็นในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายความว่าระดับความคิดเห็นในระดับมาก

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่จัดทำเรียบร้อยแล้ว นำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและประเด็นหลักของเนื้อหา ทารการหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ดีขึ้นต่อไป

การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถามและภาษาที่ใช้ในแต่ละข้อคำถาม ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาพิจารณาจากดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยประเมินข้อคำถามว่าสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษาหรือไม่ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อหาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญกำหนดเป็น 3 ระดับดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

- +1 หมายถึง แน่ใจว่า แบบข้อคำถามวัดตรงตามเนื้อหาที่ต้องการศึกษา
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่า แบบข้อคำถามวัดตรงตามเนื้อหาที่ต้องการศึกษา
- 1 หมายถึง แน่ใจว่า แบบข้อคำถามไม่ได้วัดตรงตามเนื้อหาที่ต้องการศึกษา

การนำผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านมาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item - Objective Congruence) (Rainelle and Hambleton, 1976) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา

$\sum R$ คือ ผลของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ค่า IOC ที่ยอมรับได้ในแต่ละข้อคำถามมีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์คือมีค่ามากกว่า 0.50 แสดงข้อคำถามมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไปได้ (ธารินทร์ ศิลป์จารุ, 2560) ในการประเมินค่า IOC ของข้อคำถามในแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability)

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) เป็นการนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับ ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิมาทดสอบ โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่แท้จริงจำนวน 30 ชุด (Try out) หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาร์ค (Cronbach) ในการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) นั่นคือ เมื่อนำเครื่องมือขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชาชนกลุ่มตัวอย่างก็ครั้งก็สไล ผลที่ได้จะเท่าเดิมหรือใกล้เคียงกับค่าเดิม ค่าความเชื่อมั่นจะมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ระหว่าง 0-1 ถ้าค่าใกล้ 1 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูงและค่า ใกล้ 0 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นต่ำ โดยค่าความเชื่อมั่นของคำถามแต่ละด้านความจะมีค่าไม่น้อยกว่า 0.70 (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2559) โดยสูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach มีดังนี้

$$a = n/(n - 1) \left((n(n - 1) x^2)/2! + \dots \right)$$

a = ค่าความเชื่อมั่น

n = จำนวนข้อ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

โครงการวิจัยเรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง มีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษามูลเหตุของการก่อหนี้สินและเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาทางการเงิน โดยการวิเคราะห์พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักศึกษารวมถึงการศึกษาความมั่นคงทางการเงินตลอดจนมูลเหตุของการก่อหนี้สินเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาทางการเงินของนักศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีระเบียบวิธีวิจัย คือ การวิจัยแบบผสมหรือพหุวิธี (Mixed methods or Multi methods) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดย ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายสภาพคร่าว ๆ ตามลักษณะของข้อมูล ทั้งทางด้านสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ครัวเรือน ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐาน โดยค่าผลรวมร้อยละ ค่าเฉลี่ย และสถิติเชิงอนุมานในการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความสัมพันธ์กันของข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอย มีเครื่องมือคือ แบบสำรวจความคิดเห็น “แนวทางการแก้ปัญหาทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง” และข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม (Focus Groups) การประยุกต์ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งปรับปรุงมาจากขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของ ฉลาด จันทรสมบัติ (2550 :54) โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning) เพื่ออธิบายผลที่ได้จากการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงปริมาณในรายละเอียดเชิงลึก และเพิ่มเติมข้อมูลให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งช่วยให้เกิดความเข้าใจในวิถีความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อมของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง ทั้งปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ คือ ศึกษารวบรวมเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องการศึกษาจากสภาพปัจจุบัน สร้างเครื่องมือการปฏิบัติให้เป็นจริงโดยการจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสะท้อนผล

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตการวิจัย คือ ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลา 1 ปี ภายในปีงบประมาณ 2567 โดยเริ่มทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎีและพัฒนาเครื่องมือวิจัย ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2566 – กันยายน 2567 ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาในพื้นที่จังหวัดภาคกลางตอนล่าง จังหวัดภาคกลาง 3 จังหวัด คือจังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐมและจังหวัดราชบุรี โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงตัวอย่าง (Purposive Random Sampling) มีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษา ตัวแทนการศึกษา ผู้ปกครอง และผู้นำในพื้นที่การศึกษาจำนวน 400 ตัวอย่าง ผลการสำรวจจากการเก็บข้อมูลด้วย แบบสำรวจความคิดเห็น “แนวทางการแก้ปัญหาทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง” จำนวน 418 ตัวอย่าง และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 10 ตัวอย่าง และแบบสัมภาษณ์สนทนากลุ่มย่อย จำนวน 10 ตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามเครื่องมือการวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัยแบ่งออกเป็นสี่ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่าง การวิเคราะห์มูลเหตุการก่อหนี้ ได้แก่ ปัจจัยพื้นฐานในการก่อหนี้สิน ได้แก่ ปัจจัยด้านการบริโภค ด้านเครื่องแต่งกาย ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการรักษาพยาบาล

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการก่อหนี้สิน ได้แก่ ปัจจัยด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านนันทนาการ ด้านบริโภคนิยม ด้านการเดินทาง และด้านการลงทุน ตลอดจนพฤติกรรมทางการเงินและอิสรภาพทางการเงิน และปัญหาและข้อเสนอแนะต่อแนวทางการแก้ปัญหาทางการเงินการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สัญลักษณ์ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล แนวทางการแก้ปัญหาทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง

n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้จากกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
MS	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวน (Mean of Squares)
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – Distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – Distribution
SE	แทน	ค่าสถิติ Std. Error Mean
P-value	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ
r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน
*	แทน	ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10
**	แทน	ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
***	แทน	ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแทนตัวแปรสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

ปัจจัยที่มีผลต่อการก่อหนี้สิน

F	แทน	ความต้องการปัจจัยพื้นฐาน (Fundamental factors) ในการก่อหนี้สิน
F1	แทน	ความต้องการปัจจัยพื้นฐานด้านการบริโภค
F2	แทน	ความต้องการปัจจัยพื้นฐานด้านเครื่องแต่งกาย
F3	แทน	ความต้องการปัจจัยพื้นฐานด้านที่อยู่อาศัย
F4	แทน	ความต้องการปัจจัยพื้นฐานด้านการรักษาพยาบาล
O	แทน	ความต้องการด้านปัจจัยอื่น (Other factors) ในการก่อหนี้สิน
O1	แทน	ความต้องการปัจจัยอื่นด้านการศึกษา
O2	แทน	ความต้องการปัจจัยอื่นด้านสังคม
O3	แทน	ความต้องการปัจจัยอื่นด้านนันทนาการ
O4	แทน	ความต้องการปัจจัยอื่นด้านบริโภคนิยม
O5	แทน	ความต้องการปัจจัยอื่นด้านการเดินทาง
O6	แทน	ความต้องการปัจจัยอื่นด้านการลงทุน

ปัจจัยที่มีผลต่อการก่อพฤติกรรมทางการเงิน

FP แทน การวางแผนทางการเงิน (Financial planning factors)

การวิเคราะห์แบบสอบถาม “แนวทางการแก้ปัญหาทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง” มีข้อคำถามทั้งสิ้น 45 ข้อคำถาม ที่เกี่ยวข้องกับ ปัจจัยพื้นฐานในการก่อหนี้สิน จำนวนสี่ด้าน ข้อคำถามด้านละ 3 ข้อ รวมคำถามเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานในการก่อหนี้สิน จำนวน 12 ข้อ รักษาพยาบาล ปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการก่อหนี้สิน จำนวนหกด้าน ข้อคำถามด้านละ 3 ข้อ รวมคำถามเกี่ยวกับปัจจัยอื่นในการก่อหนี้สิน จำนวน 18 ข้อ และคำถามที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนทางการเงิน จำนวน 15 ข้อ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4-1 ตารางที่ 4-2 และตารางที่ 4-3

ตารางที่ 4-1 ปัจจัยความต้องการปัจจัยพื้นฐาน (Fundamental factors) ในการก่อหนี้สิน ตัวแปร และคำถาม

ด้าน	รายละเอียด	ตัวแปร	คำถาม
ด้านการบริโภค	ด้านการบริโภค1	F11	การเลือกซื้ออาหาร เพื่อนำมาบริโภค เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย
F1	ด้านการบริโภค2	F12	การรับประทานอาหารนอกบ้าน เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย
	ด้านการบริโภค3	F13	การซื้ออุปกรณ์ในการประกอบอาหารเพื่อทำอาหาร เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย
ด้านเครื่องแต่งกาย	ด้านเครื่องแต่งกาย1	F21	การซื้อเครื่องแบบ เครื่องแต่งกายในการเรียน เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย
F2	ด้านเครื่องแต่งกาย2	F22	การเลือกซื้อเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายในชีวิตประจำวัน เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย
	ด้านเครื่องแต่งกาย3	F23	การเลือกซื้อชุด เครื่องแต่งกายใส่ในโอกาสพิเศษ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย
ด้านที่อยู่อาศัย	ด้านที่อยู่อาศัย1	F31	ที่พักอาศัยในปัจจุบัน เช่น ค่าเช่า การผ่อนชำระค่าที่อยู่อาศัย เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย
F3	ด้านที่อยู่อาศัย2	F32	ค่าใช้จ่ายสำหรับสาธารณูปโภค เช่น ค่าน้ำค่าไฟฟ้า เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย
	ด้านที่อยู่อาศัย3	F33	การซ่อมแซม/ต่อเติมที่พักอาศัย เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย
ด้านการรักษาพยาบาล	ด้านการรักษาพยาบาล 1	F41	การรักษาโรคร้ายไข้เจ็บ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย
F4	ด้านการรักษาพยาบาล 2	F42	การเจ็บป่วยเนื่องจาก อุบัติเหตุ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย
	ด้านการรักษาพยาบาล 3	F43	การดูแลสุขภาพ เช่น การซื้ออาหารเสริมเพื่อบริโภค การออกกำลังกาย เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย

ตารางที่ 4-2 ปัจจัยความต้องการด้านปัจจัยอื่น (Other factors) ในการก่อหนี้สิน ตัวแปร และคำถาม

ด้าน	รายละเอียด	ตัวแปร	คำถาม
ด้านการศึกษา	ด้านการศึกษา1	O11	การศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านต้องกู้เงินมาใช้จ่าย
O1	ด้านการศึกษา2	O12	การซื้ออุปกรณ์การเรียน เช่น คอมพิวเตอร์ Tablet เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย
	ด้านการศึกษา3	O13	การศึกษาเพื่อบุคคลในอุปการะ เช่น ค่าเล่าเรียนพิเศษ ค่าบำรุงการศึกษา ค่าเทอมเป็นต้น เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย
ด้านสังคม	ด้านสังคม1	O21	ค่าใช้จ่ายทางสังคม (ภาษีสังคม) เช่น งานการกุศล งานบวช งานศพ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย
O2	ด้านสังคม2	O22	ค่าใช้จ่ายในการค้าประกันเงินกู้ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย
	ด้านสังคม3	O23	ค่าใช้จ่ายในการพบปะสังสรรค์ งานสังคม เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย
ด้านนันทนาการ	ด้านนันทนาการ 1	O31	การท่องเที่ยว การพักผ่อนหย่อนใจ การท่องเที่ยวต่างประเทศ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย
O3	ด้านนันทนาการ 2	O32	การกีฬา งานอดิเรก เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านต้องกู้มาเพื่อใช้จ่าย
	ด้านนันทนาการ 3	O33	การเข้าร่วมทำกิจกรรมที่ชื่นชอบ เช่น เข้าร่วมการแข่งขันกีฬา เข้าร่วมชมคอนเสิร์ต เป็นต้น เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย
ด้านบริโภค	ด้านบริโภคนิยม 1	O41	การเลือกซื้อเครื่องประดับ สินค้าฟุ่มเฟือย เช่น น้ำหอม เครื่องสำอาง เสื้อผ้าราคาแพง เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมา เพื่อใช้จ่าย
O4	ด้านบริโภคนิยม 2	O42	ค่าใช้จ่ายเพื่อต้องการให้เป็นที่ยอมรับ เช่น สินค้าที่มีราคาสูงที่มีรสนิยม สินค้าแบรนด์เนม เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านต้องกู้เงินมาใช้จ่าย
	ด้านบริโภคนิยม 3	O43	การซื้ออุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น เครื่องซักผ้า เครื่องปรับอากาศ เป็นต้น เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย
ด้านการเดินทาง	ด้านการเดินทาง 1	O51	การผ่อนชำระยานพาหนะเพื่อการเดินทาง เช่น รถจักรยานยนต์ รถยนต์ ค่าพลังงานเชื้อเพลิงเพื่อการเดินทาง เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย
O5	ด้านการเดินทาง 2	O52	การซ่อมยานพาหนะ ที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้เงินมาเพื่อใช้จ่าย
	ด้านการเดินทาง 3	O53	การประกันภัยรถยนต์ รถจักรยานยนต์ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้มาเพื่อใช้จ่าย
ด้านการลงทุน	ด้านการลงทุน1	O61	ค่าใช้จ่ายเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต เช่น การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ การเรียนภาษาเพิ่มเติม เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้มาใช้จ่าย
O6	ด้านการลงทุน2	O62	การลงทุนประกอบอาชีพเสริม เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้มาใช้จ่าย
	ด้านการลงทุน3	O63	การลงทุนในสินทรัพย์ต่าง ๆ เพื่อหวังผลตอบแทน เช่น การลงทุนในตราสารทางการเงิน การซื้อสลากออมสิน เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านกู้มาใช้จ่าย

ตารางที่ 4-3 ปัจจัยการวางแผนทางการเงิน (Financial planning factors) ตัวแปร และคำถาม

รายละเอียด	ตัวแปร	คำถาม
การวางแผนทางการเงิน1	FP1	ท่านมีการจัดบันทึกรายรับ – รายจ่าย
การวางแผนทางการเงิน2	FP2	ท่านมีการกำหนดวัตถุประสงค์การใช้จ่ายและแบ่งเงินใช้จ่ายให้เป็นสัดส่วน
การวางแผนทางการเงิน3	FP3	ท่านให้ความสำคัญกับการกันเงินสำรองเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน
การวางแผนทางการเงิน4	FP4	ท่านมีการสำรวจเงินสวัสดิการต่าง ๆ ที่ท่านควรได้รับ
การวางแผนทางการเงิน5	FP5	ท่านมีการป้องกันความเสี่ยงโดยการทำประกัน เช่น ประกันอุบัติเหตุ ประกันสุขภาพ ซึ่งอาจเกิดเหตุการณ์ไม่คาดคิด
การวางแผนทางการเงิน6	FP6	ท่านมีการวางแผนโดยการนำเงินไปลงทุน เพื่อก่อให้เกิดผลตอบแทนในอนาคต
การวางแผนทางการเงิน7	FP7	ท่านมีการวางแผนในการสร้างรายได้มากกว่า 1 ทาง
การวางแผนทางการเงิน8	FP8	ท่านมักจะวางแผนการซื้อสินค้าที่จำเป็น
การวางแผนทางการเงิน9	FP9	ท่านมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นหนี้เสมอ เช่น ลดการสังสรรค์เมื่อเงินไม่พอใช้ เป็นต้น
การวางแผนทางการเงิน10	FP10	ท่านมีการชำระหนี้เพิ่มขึ้น เมื่อมีเงินคงเหลือเพื่อลดภาระดอกเบี้ย
การวางแผนทางการเงิน11	FP11	ท่านมีการปรับลดการชำระหนี้ให้มีความเหมาะสมกับค่าใช้จ่ายปัจจุบัน
การวางแผนทางการเงิน12	FP12	ท่านมีการพักชำระหนี้ชำระเงินต้น เมื่อมีเงินไม่เพียงพอในการชำระหนี้
การวางแผนทางการเงิน13	FP13	ท่านมีการขอปรับโครงสร้างหนี้ เพื่อให้ท่านสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด
การวางแผนทางการเงิน14	FP14	ท่านมีการขอสินเชื่อที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อชำระหนี้ที่มีอัตราดอกเบี้ยสูงกว่า
การวางแผนทางการเงิน15	FP15	ท่านมีการรวมหนี้ให้อยู่แหล่งเดียว

การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability test) ของข้อคำถามจำนวน 45 คำถาม ในลักษณะข้อคำถามแบบ Likert Scale โดยเป็นคำถามที่วัดระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการก่อหนี้และปัจจัยพฤติกรรมทางการเงิน โดยมีระดับค่าความคิดเห็นจากเห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุดตามลำดับ ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าสถิติ Cronbach's Alpha มีค่าเท่ากับ 0.968 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.800 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าข้อคำถามจำนวนทั้งสิ้น 45 ข้อคำถามดังกล่าวมีความเชื่อมั่นทางสถิติ และจากตารางที่ 4-3 เมื่อมีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์กันระหว่างข้อคำถามในส่วนของการวิเคราะห์กรณีหากมีการคัดข้อคำถามออกพบว่า ค่า Corrected Item-Total Correlation มีค่าเป็นบวกทุกข้อคำถาม และมีค่าทุกคำถามมากกว่า 0.200 ทุกข้อ และค่าสถิติ Cronbach's Alpha if Item Deleted มีค่ามากกว่า 0.800 ทุกข้อ ดังนั้นในแต่ละข้อคำถามจำนวน 45 ข้อมีความเชื่อมั่นทางสถิติ นอกจากนั้นแล้วเมื่อทำการทดสอบ ANOVA ด้วยวิธี Tukey's Test for Nonadditivity ผลการทดสอบพบว่าปัจจัยภายในระหว่างข้อคำถามมีค่า F-stat เป็น 95.883 P-value เป็น 0.000 และส่วนเหลือมีค่า F-stat เป็น 454.340 P-value เป็น 0.000 แสดงว่า สำหรับวิธี Nonadditivity การทดสอบความแปรปรวนร่วมของปัจจัยภายในระหว่างข้อคำถาม มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 แสดงว่าข้อคำถามแต่ละข้อมีความสามารถในการจำแนก

ตารางที่ 4-3 การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของคำถามที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็น

ค่าสถิติการวิเคราะห์ความ เชื่อมั่นของคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ปัจจัยความต้องการปัจจัยพื้นฐาน (Fundamental factors) ในการก่อหนี้สิน				
ด้านการบริโภค1	126.73	1289.018	.593	.968
ด้านการบริโภค2	127.28	1289.769	.636	.967
ด้านการบริโภค3	127.22	1285.100	.709	.967
ด้านเครื่องแต่งกาย1	126.83	1286.181	.670	.967
ด้านเครื่องแต่งกาย2	127.15	1286.336	.691	.967
ด้านเครื่องแต่งกาย3	127.23	1286.723	.668	.967
ด้านที่อยู่อาศัย1	126.63	1288.013	.616	.967
ด้านที่อยู่อาศัย2	126.79	1283.205	.657	.967
ด้านที่อยู่อาศัย3	127.23	1287.904	.693	.967
ด้านการรักษาพยาบาล1	127.08	1282.220	.721	.967
ด้านการรักษาพยาบาล2	127.11	1281.155	.734	.967
ด้านการรักษาพยาบาล3	127.24	1283.735	.754	.967
ปัจจัยความต้องการด้านปัจจัยอื่น (Other factors) ในการก่อหนี้สิน				
ด้านการศึกษา1	126.29	1291.586	.583	.968
ด้านการศึกษา2	126.49	1286.107	.638	.967
ด้านการศึกษา3	126.36	1286.931	.599	.968
ด้านสังคม1	127.57	1281.813	.762	.967
ด้านสังคม2	127.55	1280.080	.766	.967
ด้านสังคม3	127.52	1284.178	.721	.967
ด้านนันทนาการ1	127.34	1285.722	.725	.967
ด้านนันทนาการ2	127.45	1283.826	.744	.967
ด้านนันทนาการ3	127.41	1281.557	.749	.967
ด้านบริโภคนิยม1	127.56	1285.772	.706	.967
ด้านบริโภคนิยม2	127.72	1286.698	.710	.967
ด้านบริโภคนิยม3	127.41	1281.715	.731	.967
ด้านการเดินทาง1	127.09	1282.477	.692	.967
ด้านการเดินทาง2	127.33	1277.920	.762	.967
ด้านการเดินทาง3	127.35	1279.470	.769	.967

ตารางที่ 4-3 การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของคำถามที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็น (ต่อ)

ค่าสถิติการวิเคราะห์ความ เชื่อมั่นของคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ปัจจัยความต้องการด้านปัจจัยอื่น (Other factors) ในการก่อกำเนิด (ต่อ)				
ด้านการลงทุน1	127.10	1286.362	.738	.967
ด้านการลงทุน2	127.17	1283.241	.762	.967
ด้านการลงทุน3	127.33	1284.468	.772	.967
ปัจจัยการวางแผนทางการเงิน (Financial planning factors)				
การวางแผนทางการเงิน1	126.85	1313.818	.445	.968
การวางแผนทางการเงิน2	126.17	1327.320	.319	.968
การวางแผนทางการเงิน3	125.98	1326.690	.316	.968
การวางแผนทางการเงิน4	126.38	1312.705	.485	.968
การวางแผนทางการเงิน5	126.65	1309.077	.460	.968
การวางแผนทางการเงิน6	126.64	1307.359	.492	.968
การวางแผนทางการเงิน7	126.43	1315.551	.403	.968
การวางแผนทางการเงิน8	126.09	1318.291	.404	.968
การวางแผนทางการเงิน9	126.00	1324.381	.327	.968
การวางแผนทางการเงิน10	126.54	1304.369	.521	.968
การวางแผนทางการเงิน11	126.33	1309.926	.479	.968
การวางแผนทางการเงิน12	126.85	1299.418	.552	.968
การวางแผนทางการเงิน13	126.80	1301.291	.539	.968
การวางแผนทางการเงิน14	127.09	1293.397	.603	.968
การวางแผนทางการเงิน15	126.94	1297.680	.548	.968

ตารางที่ 4-4 การวิเคราะห์ ANOVA ด้วยวิธี Tukey's Test for No additivity ของคำถามที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็น

			SS	df	MS	F	P-value
ระหว่างข้อคำถาม			12526.894	417	30.041		
ภายใน	ระหว่าง		4038.715	44	91.789	95.883	.000***
	ส่วนเหลือ	Nonadditivity	424.455 ^a	1	424.455	454.340	.000***
		Balance	17140.208	18347	.934		
		ผลรวม	17564.663	18348	.957		
	ผลรวม		21603.378	18392	1.175		
ผลรวม		34130.272	18809	1.815			

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่าง

การสำรวจ“แนวทางการแก้ปัญหาทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง” ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 418 ตัวอย่างเกี่ยวกับสถิติเชิงพรรณนาของ ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่าง ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละของค่าความถี่แสดงโดยตารางที่ 4-5 พบว่า ตัวอย่างในการสำรวจครั้งนี้เป็นเพศชายและเพศหญิงในสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ เพศชายต่อเพศหญิง เท่ากับ 51.00 : 46.70 และที่เหลือ ร้อยละ 2.40 ไม่ต้องการระบุเพศ ในขณะที่เมื่อแบ่งอายุของตัวอย่างเป็นลำดับห้าชั้น ได้แก่ 20 - 22 ปี 23 - 25 ปี 26 - 28 ปี 26 - 28 ปี และมากกว่า 28 ปี ผลการศึกษาพบว่าตัวอย่างมากกว่ากึ่งหนึ่งเป็นนักศึกษาอายุในช่วง 20 -22 ปี รองลงมาเป็น 26-28 ปี คิดเป็นร้อยละ 16 และ 23-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 12 ตามลำดับ นอกจากนี้แล้วเมื่อพิจารณาค่าสถิติของตัวอย่างตามระดับการศึกษาสูงสุดที่จบพบว่าเป็นระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด คือ ร้อยละ 90.70 รองลงมาเป็นปริญญาโท ร้อยละ 6.90 และปริญญาเอก ร้อยละ 2.40 ในส่วนของจำนวนสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิงในครัวเรือน พบว่าไม่มีภาระพึ่งพิง 55 ตัวอย่าง ในขณะที่ส่วนที่เหลือทั้งหมดเป็นครัวเรือนที่มีภาระพึ่งพิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาระพึ่งพิงด้านการศึกษา ซึ่งโดยส่วนมากเป็นครัวเรือนที่มีภาระพึ่งพิงจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 41.10 และจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 34.40 ในตัวอย่างดังกล่าวเป็นผู้ที่มีภาระผูกพันกับกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) จำนวน 195 ตัวอย่าง หรือคิดเป็นร้อยละ 46.70 ของตัวอย่างทั้งหมด

ตารางที่ 4-5 สถิติพรรณนาของข้อมูลทั่วไปของตัวอย่าง

ปัจจัยส่วนบุคคล		ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	213	51.00
	หญิง	195	46.70
	ไม่ต้องการระบุ	10	2.40
	รวม	418	100.00
ระดับอายุ	20 - 22 ปี	232	55.50
	23 - 25 ปี	50	12.00
	26 - 28 ปี	30	7.20
	26 - 28 ปี	67	16.00
	มากกว่า 28 ปี	39	9.33
	รวม	418	100.00
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	379	90.70
	ปริญญาโท	29	6.90
	ปริญญาเอก	10	2.40
	รวม	418	100.00
จำนวนคนภาระพึ่งพิง	0 คน	55	13.20
	1 คน	172	41.10
	2 คน	144	34.40
	มากกว่า 2 คน	47	11.20
	รวม	418	100.00
สถานะยศ.	มีภาระผูกพันกับยศ.	195	46.70
	ไม่มีภาระผูกพันกับ ยศ.	223	53.30
	รวม	418	100.00

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่าง พบว่าตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีสัดส่วนเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน เป็นตัวอย่างที่มีอายุ 20 -22 ปี ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี อยู่ในครัวเรือนที่มีภาวะพึ่งพิงด้านการศึกษา 1 คน ในสัดส่วนใกล้เคียงกับครัวเรือนที่มีภาวะพึ่งพิงทางการศึกษา 2 คน และสัดส่วนของตัวอย่างที่มีภาระผูกพันและไม่มีภาระผูกพันกับกองทุนยศ.ใกล้เคียงกัน จึงอาจสรุปได้ว่าเป็นตัวอย่างที่ดีในการใช้เพื่อทำการวิเคราะห์ปัญหาการก่อหนี้ พฤติกรรมทางการเงิน ของการวิจัยในครั้งนี้ เนื่องจากสัดส่วนทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละด้านของข้อมูลทั่วไปไม่มีความแตกต่างกันมากนัก

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรข้อมูลทั่วไปทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างนั้นพบว่า จากตารางที่ 4-6 สามารถสรุปได้ว่า เพศมีความสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกตัวแปรทั่วไป คือ เพศมีความแตกต่างกันในแต่ละช่วงอายุ เพศมีความแตกต่างกันในแต่ละระดับการศึกษา เพศมีความแตกต่างกันในแต่ละสถานะการก้ำยืมยศ. และเพศมีความแตกต่างกันต่อจำนวนคนภาวะพึ่งพิง ในขณะที่อายุมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับ ปัจจัยเพศ สถานะการก้ำยืมยศ. และระดับการศึกษา และเมื่อพิจารณาสถานะการก้ำยืมกองทุนยศ. พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กับ เพศ อายุ และระดับการศึกษา โดยระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับ เพศ อายุ และสถานะการก้ำยืมกองทุนยศ. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามจำนวนภาวะพึ่งพิงในครัวเรือนสัมพันธ์กับเพศปัจจัยเดียวเท่านั้น ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าเมื่อวิเคราะห์ตัวอย่างด้วยค่าสัมปสิทธิ์สหสัมพันธ์และทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วย ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ข้อมูลของตัวอย่างมีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรงทั้งในด้านปัจจัย เพศ อายุ ระดับการศึกษาและสถานะการก้ำยืมเงินกองทุนยศ.โดยมีสมมติฐานการทดสอบ Pearson Correlation คือ

H_0 : ข้อมูลทั่วไปทางประชากรศาสตร์ไม่มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง : $\rho_{xy} = 0$

H_1 : ข้อมูลทั่วไปทางประชากรศาสตร์มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง : $\rho_{xy} \neq 0$

เมื่อ xy แทนคู่ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปทางประชากรศาสตร์ เช่น เพศกับระดับการศึกษา เป็นต้น

ตารางที่ 4-6 การวิเคราะห์สัมปสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรข้อมูลทั่วไปทางประชากรศาสตร์

		เพศ	อายุ	สถานะ ยศ.	ระดับ การศึกษา	จำนวนคนภาวะ พึ่งพิง
เพศ	Pearson Correlation	1	-.223**	-.147**	-.194**	-.129**
	P-value		.000	.003	.000	.008
	จำนวน	418	418	418	418	418
อายุ	Pearson Correlation	-.223**	1	-.134**	.138**	.039
	P-value	.000		.006	.005	.428
	จำนวน	418	418	418	418	418
สถานะยศ.	Pearson Correlation	-.147**	-.134**	1	.171**	-.048
	P-value	.003	.006		.000	.325
	จำนวน	418	418	418	418	418
ระดับการศึกษา	Pearson Correlation	-.194**	.138**	.171**	1	-.061
	P-value	.000	.005	.000		.216
	จำนวน	418	418	418	418	418

จำนวนคนภาระ พึงพิง	Pearson	-.129**	.039	-.048	-.061	1
	Correlation					
	P-value	.008	.428	.325	.216	
	จำนวน	418	418	418	418	418

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรภาระผูกพันกับกองทุนยศ.และปัจจัยข้อมูลทั่วไปจากตารางที่ 4-7 สามารถสรุปได้ว่า จากการทดสอบสมมติฐาน Chi-Square เกี่ยวกับการเป็นอิสระกันของตัวแปร ภาระผูกพันกับกองทุนยศ.และปัจจัยข้อมูลทั่วไปของตัวอย่าง พบว่า ไม่ว่าจะเป็นตัวแปร เพศ ตัวแปรระดับอายุ ตัวแปรระดับการศึกษา และตัวแปรจำนวนคนภาระพึงพิง ไม่มีความเป็นอิสระจากกันหรือสามารถสรุปได้ว่า ภาระผูกพันกับกองทุนยศ. และตัวแปรข้อมูลทั่วไปมีความสัมพันธ์กัน ตามสมมติฐานที่ว่า

H_0 : ภาระผูกพันกับกองทุนยศ. และตัวแปรข้อมูลทั่วไปไม่มีความสัมพันธ์กัน

H_1 : ภาระผูกพันกับกองทุนยศ. และตัวแปรข้อมูลทั่วไปมีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4-7 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรภาระผูกพันกับกองทุนยศ.และปัจจัยข้อมูลทั่วไป

ก. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรภาระผูกพันกับกองทุนยศ.และปัจจัยเพศ

		เพศ			รวม	Chi-Square	P-value
		ชาย	หญิง	ไม่ต้องการระบุ			
สถานะ ยศ.	มีภาระผูกพันกับ ยศ.	84	105	6	195	9.227	0.01***
	ไม่มีภาระผูกพันกับ ยศ.	129	90	4	223		
รวม		213	195	10	418		

ข. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรภาระผูกพันกับกองทุนยศ.และปัจจัยระดับอายุ

		อายุ				รวม	Chi-Square	P-value
		20 - 22 ปี	23 - 25 ปี	26 - 28 ปี	26 - 28 ปี			
สถานะ ยศ.	มีภาระผูกพันกับ ยศ.	132	6	0	57	195	90.562	0.00***
	ไม่มีภาระผูกพัน กับยศ.	139	44	30	10	223		
รวม		271	50	30	67	418		

ค.การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรการผูกพันกับกองทุนยศ.และปัจจัยระดับการศึกษา

		ระดับการศึกษา			รวม	Chi-Square	P-value
		ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก			
สถานะยศ.	มีการผูกพันกับยศ.	186	9	0	195	12.482	0.002***
	ไม่มีการผูกพันกับยศ.	193	20	10	223		
รวม		379	29	10	418		

ง.การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรการผูกพันกับกองทุนยศ.และปัจจัยจำนวนคนภาระพึ่งพิง

		จำนวนคนภาระพึ่งพิง				รวม	Chi-Square	P-value
		0 คน	1 คน	2 คน	มากกว่า 2 คน			
สถานะยศ.	มีการผูกพันกับยศ.	32	62	76	25	195	13.69	0.003***
	ไม่มีการผูกพันกับยศ.	23	110	68	22	223		
รวม		55	172	144	47	418		

4.2 การวิเคราะห์มูลเหตุการก่อหนี้

การวิเคราะห์มูลเหตุการก่อหนี้เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลเหตุการก่อหนี้ของนักศึกษา โดยพิจารณาในสองปัจจัยหลัก ได้แก่ ปัจจัยพื้นฐานในการก่อหนี้สิน ได้แก่ ปัจจัยด้านการบริโภค ด้านเครื่องแต่งกาย ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการรักษาพยาบาล ปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการก่อหนี้สิน ได้แก่ ปัจจัยด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านนันทนาการ ด้านบริโภคนิยม ด้านการเดินทาง และด้านการลงทุน โดยทำการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อมูลเหตุการก่อหนี้ จากกลุ่มตัวอย่าง 418 ตัวอย่าง โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์การแปรผลค่าเฉลี่ยในแต่ละข้อคำถามของปัจจัยที่มีผลต่อมูลเหตุการก่อหนี้ คือ

- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

และจัดลำดับค่าเฉลี่ยในแต่ละปัจจัยจากลำดับที่ 1 (มากที่สุด) ถึงลำดับที่ 5 (น้อยที่สุด) จากข้อคิดเห็นที่มีความเห็นเรียงลำดับจากมากไปน้อย

ผลการศึกษาพบว่าจากตารางที่ 4-8 พบว่าการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลเหตุการณีก่อนนี้จากความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ ปัจจัยด้านการบริโภค ด้านเครื่องแต่งกาย ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการรักษาพยาบาล ในทุกปัจจัยมีค่าเฉลี่ยในระดับ 2.51 – 3.50 เห็นด้วยปานกลาง โดยเฉลี่ยรวมแล้วมีค่าเฉลี่ยของปัจจัยพื้นฐานรวมเท่ากับ 2.76 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.115 โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการบริโภค ด้านเครื่องแต่งกาย และด้านการรักษาพยาบาล ตามลำดับ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.94 2.77 2.74 และ 2.67 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกันกับผลการสัมภาษณ์เชิงลึกและการทำสัมมนากลุ่มย่อย ในกลุ่มของวัยรุ่นตอนต้นและตอนปลายเมื่อเรียนในระดับอุดมศึกษาส่วนมาก ค่าใช้จ่ายหลักจะเป็นค่าใช้จ่ายด้านที่อยู่อาศัยในลักษณะของการเช่าพัก และหมดค่าใช้จ่ายไปกับการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือย เช่น อาหาร เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และอุปกรณ์เทคโนโลยี

ตารางที่ 4-8 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลเหตุการณีก่อนนี้จากความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐาน

ปัจจัย	ตัวแปร	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	ค่าเฉลี่ย	s.d.	ความหมาย
ความต้องการปัจจัยพื้นฐาน	F	65	103	142	84	24	418	2.76	1.115	ปานกลาง
ด้านการบริโภค1	F11	91	51	86	107	83	418	3.10	1.428	ปานกลาง
ด้านการบริโภค2	F12	118	101	97	56	46	418	2.55	1.321	ปานกลาง
ด้านการบริโภค3	F13	110	94	102	77	35	418	2.60	1.281	ปานกลาง
ด้านการบริโภค	F1	83	94	109	100	32	418	2.77	1.231	ปานกลาง
ความต้องการปัจจัยพื้นฐาน	F	65	103	142	84	24	418	2.76	1.115	ปานกลาง
ด้านเครื่องแต่งกาย1	F21	84	58	114	102	60	418	2.99	1.328	ปานกลาง
ด้านเครื่องแต่งกาย2	F22	96	99	113	63	47	418	2.68	1.287	ปานกลาง
ด้านเครื่องแต่งกาย3	F23	110	103	99	57	49	418	2.60	1.322	ปานกลาง
ด้านเครื่องแต่งกาย	F2	88	85	129	78	38	418	2.74	1.238	ปานกลาง
ด้านที่อยู่อาศัย1	F31	67	76	82	95	98	418	3.19	1.398	ปานกลาง
ด้านที่อยู่อาศัย2	F32	81	77	99	70	91	418	3.03	1.415	ปานกลาง
ด้านที่อยู่อาศัย3	F33	102	105	106	70	35	418	2.60	1.253	ปานกลาง
ด้านที่อยู่อาศัย	F3	64	98	99	115	42	418	2.94	1.234	ปานกลาง
ด้านการรักษาพยาบาล1	F41	92	102	91	85	48	418	2.75	1.315	ปานกลาง
ด้านการรักษาพยาบาล2	F42	97	101	89	87	44	418	2.71	1.312	ปานกลาง
ด้านการรักษาพยาบาล3	F43	97	112	110	64	35	418	2.59	1.232	ปานกลาง
ด้านการรักษาพยาบาล	F4	90	111	100	79	38	418	2.67	1.256	ปานกลาง

*หมายเหตุ การคำนวณ $F1=(F11+F12+F13)/3$. $F2=(F21+F22+F23)/3$. $F3=(F31+F32+F33)/3$.

$F4=(F41+F42+F43)/3$. และ $F=(F1+F2+F3+F4)/4$.

ผลการศึกษาพบว่าจากตารางที่ 4-9 พบว่าการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อมูลเหตุการณีก่อนนี้จากความต้องการด้านปัจจัยอื่น ได้แก่ ปัจจัยด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านนันทนาการ ด้านบริโภคนิยม ด้านการเดินทาง และด้านการลงทุน ในทุกปัจจัยมีค่าเฉลี่ยในระดับ 2.51 – 3.50 เห็นด้วยปานกลาง โดยเฉลี่ยรวมแล้วมีค่าเฉลี่ยของปัจจัยพื้นฐานรวมเท่ากับ 2.56 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.040 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าความต้องการปัจจัยพื้นฐาน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการศึกษา ด้านการลงทุน ด้านการเดินทาง ด้านนันทนาการ ด้านสังคม และด้านบริโภคนิยม ตามลำดับ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.43 2.61 2.57 2.39 2.27 และ 2.26 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกันกับผลการสัมภาษณ์เชิงลึกและการทำสัมภาษณ์กลุ่มย่อย ในกลุ่มของวัยรุ่นตอนต้นและตอนปลายเมื่อเรียนในระดับอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรีส่วนมาก ค่าใช้จ่ายหลักจะเป็นค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายหลักที่มีสัดส่วนสูงที่สุดในรายจ่ายทั้งหมด รองลงมาเป็นด้านการลงทุนซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าประชากรศาสตร์ในช่วงอายุตั้งแต่ 22 ปี ถึง 30 ปี สนใจในการลงทุนทางการเงินมากยิ่งขึ้น และค่าใช้จ่ายที่มีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบันเป็นลำดับที่สาม คือ ค่าเดินทางที่มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงต่อรายจ่ายทั้งหมดทำให้กลุ่มประชากรศาสตร์ในวัยรุ่นตอนต้นและตอนปลายอาจนำไปสู่การก่อหนี้ นอกจากนี้ปัจจัยด้านนันทนาการ ด้านสังคม และด้านบริโภคนิยมก็เป็นปัจจัยที่ส่งผลทำให้เกิดปัญหาหนี้สินได้ในกลุ่มตัวอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นตอนกลาง อายุประมาณ 23-25 ปี ที่มีค่าใช้จ่ายเป็นไปตามกระแสสังคม คือ การบริโภคตามผู้อื่น หรือการบริโภคตามกระแส การบริโภคเพื่อเหตุผลทางสังคม

ตารางที่ 4-9 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลเหตุการณีก่อหนี้จากความต้องการด้านปัจจัยอื่น*

ปัจจัย	ตัวแปร	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	ค่าเฉลี่ย	s.d.	ความหมาย
ความต้องการด้านปัจจัยอื่น	O	71	128	154	46	19	418	2.56	1.040	ปานกลาง
ด้านการศึกษา1	O11	60	35	80	106	137	418	3.54	1.392	มาก
ด้านการศึกษา2	O12	68	49	83	112	106	418	3.33	1.394	ปานกลาง
ด้านการศึกษา3	O13	71	38	76	91	142	418	3.47	1.461	ปานกลาง
ด้านการศึกษา	O1	54	50	81	127	106	418	3.43	1.331	ปานกลาง
ด้านสังคม1	O21	158	101	82	50	27	418	2.25	1.255	ปานกลาง
ด้านสังคม2	O22	162	83	100	41	32	418	2.28	1.279	ปานกลาง
ด้านสังคม3	O23	150	102	92	38	36	418	2.30	1.277	ปานกลาง
ด้านสังคม	O2	135	134	77	44	28	418	2.27	1.208	ปานกลาง
ด้านนันทนาการ1	O31	118	94	129	40	37	418	2.48	1.241	ปานกลาง
ด้านนันทนาการ2	O32	137	96	107	48	30	418	2.37	1.246	ปานกลาง
ด้านนันทนาการ3	O33	135	98	95	57	33	418	2.41	1.280	ปานกลาง
ด้านนันทนาการ	O3	126	104	110	56	22	418	2.39	1.195	ปานกลาง
ด้านบริโภคนิยม1	O41	156	102	85	42	33	418	2.27	1.273	ปานกลาง
ด้านบริโภคนิยม2	O42	184	100	62	48	24	418	2.11	1.247	ปานกลาง
ด้านบริโภคนิยม3	O43	139	99	80	67	33	418	2.42	1.306	ปานกลาง
ด้านบริโภคนิยม	O4	151	109	81	51	26	418	2.26	1.240	ปานกลาง
ด้านการเดินทาง1	O51	108	82	88	91	49	418	2.74	1.361	ปานกลาง
ด้านการเดินทาง2	O52	136	84	87	78	33	418	2.49	1.324	ปานกลาง
ด้านการเดินทาง3	O53	132	86	98	73	29	418	2.48	1.285	ปานกลาง
ด้านการเดินทาง	O5	112	92	107	78	29	418	2.57	1.255	ปานกลาง
ด้านการลงทุน1	O61	86	85	138	75	34	418	2.73	1.208	ปานกลาง
ด้านการลงทุน2	O62	99	79	144	60	36	418	2.65	1.228	ปานกลาง
ด้านการลงทุน3	O63	116	85	137	56	24	418	2.49	1.192	ปานกลาง
ด้านการลงทุน	O6	86	96	154	58	24	418	2.61	1.129	ปานกลาง

*หมายเหตุ การคำนวณ $O1=(O11+O12+O13)/3$. $O2=(O21+O22+O23)/3$.

$O3=(O31+O32+O33)/3$. $O4=(O41+O42+O43)/3$. $O5=(O51+O52+O53)/3$.

$O6=(O61+O62+O63)/3$. และ $O=(O1+O2+O3+O4+O5+O6)/6$.

4.3 การวิเคราะห์พฤติกรรมทางการเงินและความเป็นอิสระทางการเงิน

การวิเคราะห์พฤติกรรมทางการเงิน เป็นการวิเคราะห์พฤติกรรมทางการเงินจำนวน 15 คำถาม ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน ได้แก่ การบันทึกรายรับรายจ่าย การกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ทางการเงิน การสำรองเงินฉุกเฉิน การป้องกันความเสี่ยง การวางแผนการลงทุน การวางแผนรายได้รายจ่ายหนี้สิน การจัดการและบริหารสินเชื่อ จากกลุ่มตัวอย่าง 418 ตัวอย่าง โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยในแต่ละข้อคำถามของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางการเงินคือ

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

และจัดลำดับค่าเฉลี่ยในแต่ละปัจจัยจากลำดับที่แรก (มากที่สุด) ถึงลำดับที่หลัง (น้อยที่สุด) จากข้อคิดเห็นที่มีความเห็นเรียงลำดับจากมากไปน้อย

ผลการศึกษาพบว่าจากตารางที่ 4-10 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาปัจจัยที่พฤติกรรมทางการเงินและการวางแผนทางการเงินซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการพิจารณาปัญหาการเกิดหนี้สินของนักศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ โดยสามารถสรุปได้ว่าพฤติกรรมทางการเงินที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญเป็นห้าอันดับแรก คือ การจัดการเงินสำรองยามฉุกเฉิน การปรับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเป็นหนี้ การควบคุมรายจ่ายโดยซื้อเฉพาะสินค้าจำเป็น การกำหนดวัตถุประสงค์ใช้จ่าย และการลดการชำระหนี้ให้เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายในปัจจุบัน โดยในสี่อันดับแรก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 โดยมีค่าเฉลี่ยตามลำดับคือ 3.85 3.82 3.73 3.65 และ 3.49 โดยจากการสำรวจความคิดเห็นและการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย พบว่า ปัจจุบันการวางแผนทางการเงินจะต้องจัดการเงินสำรองยามฉุกเฉิน ลดปัจจัยเสี่ยงที่ความว่าจะเกิดขึ้นให้ได้มากที่สุด ควบคุมรายจ่าย และกำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายให้ชัดเจน ตรงกันกับปัจจุบันและปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม

ขณะที่ห้าอันดับปานกลางที่อาสาสมัครมีความคิดเห็นว่ามีค่าจำเป็นในการปรับพฤติกรรมทางการเงินโดยการวางแผนทางการเงินเพื่อลดความเสี่ยงในการก่อหนี้ ได้แก่ การสำรวจเงินสวัสดิการ การสร้างรายได้มากกว่า 1 ทาง การชำระหนี้เพิ่ม การวางแผนลงทุน และการทำประกันภัยเพื่อป้องกันความเสี่ยง โดยมีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 3.45 3.39 3.28 3.19 และ 3.17 อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด คือ มีค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 โดยพฤติกรรมที่อาสาสมัครเห็นตรงกันกับการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มย่อย คือ การสร้างรายได้มากกว่าหนึ่งทาง คือ มีรายได้จากงานหลักและควรมีรายได้เพิ่มเติมจากงานเสริม หรือรายได้จากสินทรัพย์ถาวร ตลอดจนควรมีการวางแผนการลงทุนเพื่อเพิ่มช่องทางการเพิ่มรายได้ในอนาคต และมีการป้องกันความเสี่ยงด้านสุขภาพ อุบัติเหตุจากการทำการประกันชีวิตและประกันภัย

ห้าอันดับสุดท้ายที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางการเงินด้านการวางแผนทางการเงินและการก่อหนี้สิน ได้แก่ การปรับโครงสร้างหนี้ การทำบันทึกรับจ่าย การพักชำระหนี้เงินต้น การรวมหนี้แหล่งเดียว และการขอปรับสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 3.02 2.98 2.98 2.88 และ 2.73 โดยสอดคล้องกับความคิดเห็นของการสนทนากลุ่มย่อยที่ว่า โดยส่วนมากแล้วคนไทยจะไม่ให้ความสำคัญกับการทำบัญชีรับและบัญชีจ่าย รวมถึงการเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อจัดการกับหนี้ ได้แก่ การรวมหนี้เป็นแหล่งเดียว

ตารางที่ 4-10 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาปัจจัยที่พฤติกรรมทางการเงินและการวางแผนทางการเงิน

ก. จัดลำดับตามตัวแปร*

ปัจจัย	ตัวแปร	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	ค่าเฉลี่ย	s.d.	ความหมาย
การวางแผนทางการเงิน	FP	12	55	185	141	25	418	3.27	0.868	ปานกลาง
การวางแผนทางการเงิน1	FP1	47	85	165	72	49	418	2.98	1.139	ปานกลาง
การวางแผนทางการเงิน2	FP2	10	38	137	136	97	418	3.65	1.010	มาก
การวางแผนทางการเงิน3	FP3	11	30	108	131	138	418	3.85	1.045	มาก
การวางแผนทางการเงิน4	FP4	19	52	151	114	82	418	3.45	1.079	ปานกลาง
การวางแผนทางการเงิน5	FP5	48	68	142	83	77	418	3.17	1.237	ปานกลาง
การวางแผนทางการเงิน6	FP6	43	72	137	95	71	418	3.19	1.208	ปานกลาง
การวางแผนทางการเงิน7	FP7	33	54	141	96	94	418	3.39	1.193	ปานกลาง
การวางแผนทางการเงิน8	FP8	23	21	123	129	122	418	3.73	1.102	มาก
การวางแผนทางการเงิน9	FP9	19	26	105	128	140	418	3.82	1.103	มาก
การวางแผนทางการเงิน10	FP10	44	55	138	100	81	418	3.28	1.220	ปานกลาง
การวางแผนทางการเงิน11	FP11	37	37	113	146	85	418	3.49	1.170	ปานกลาง
การวางแผนทางการเงิน12	FP12	76	59	139	87	57	418	2.98	1.275	ปานกลาง
การวางแผนทางการเงิน13	FP13	69	62	134	96	57	418	3.02	1.260	ปานกลาง
การวางแผนทางการเงิน14	FP14	103	71	125	72	47	418	2.73	1.308	ปานกลาง
การวางแผนทางการเงิน15	FP15	91	65	121	84	57	418	2.88	1.328	ปานกลาง

ตารางที่ 4-10 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาปัจจัยที่พฤติกรรมทางการเงินและการวางแผนทางการเงิน
(ต่อ)

ข. จัดลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดตามลำดับ*

ลำดับที่	ตัวแปร	พฤติกรรมทางการเงิน	ค่าเฉลี่ย	sd.	ความหมาย
1	การวางแผนทางการเงิน3	เงินสำรองฉุกเฉิน	3.85	1.045	มาก
2	การวางแผนทางการเงิน9	ปรับพฤติกรรมเสี่ยงเป็นหนี้	3.82	1.103	มาก
3	การวางแผนทางการเงิน8	ซื้อสินค้าจำเป็น	3.73	1.102	มาก
4	การวางแผนทางการเงิน2	กำหนดวัตถุประสงค์ใช้จ่าย	3.65	1.01	มาก
5	การวางแผนทางการเงิน11	ลดการชำระหนี้	3.49	1.17	ปานกลาง
6	การวางแผนทางการเงิน4	สำรวจเงินสวัสดิการ	3.45	1.079	ปานกลาง
7	การวางแผนทางการเงิน7	สร้างรายได้มากกว่า 1 ทาง	3.39	1.193	ปานกลาง
8	การวางแผนทางการเงิน10	ชำระหนี้เพิ่ม	3.28	1.22	ปานกลาง
9	การวางแผนทางการเงิน6	วางแผนลงทุน	3.19	1.208	ปานกลาง
10	การวางแผนทางการเงิน5	ทำประกันภัย	3.17	1.237	ปานกลาง
11	การวางแผนทางการเงิน13	ปรับโครงสร้างหนี้	3.02	1.26	ปานกลาง
12	การวางแผนทางการเงิน1	บันทึกค่าใช้จ่าย	2.98	1.139	ปานกลาง
13	การวางแผนทางการเงิน12	พักชำระหนี้เงินต้น	2.98	1.275	ปานกลาง
14	การวางแผนทางการเงิน15	รวมหนี้แหล่งเดียว	2.88	1.328	ปานกลาง
15	การวางแผนทางการเงิน14	ขอสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ	2.73	1.308	ปานกลาง

*หมายเหตุ การคำนวณ

$$FP = (FP1 + FP2 + FP3 + FP4 + FP5 + FP6 + FP7 + FP8 + FP9 + FP10 + FP11 + FP12 + FP13 + FP14 + FP15) / 15.$$

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลเหตุการณีก่อนและปัจจัยที่พฤติกรรมทางการเงินและการวางแผนทางการเงินผลการวิเคราะห์พบว่า ความต้องการปัจจัยพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 2.76 และ 1.115 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากกว่าและมีการกระจายตัวของข้อมูลมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับ ความต้องการด้านปัจจัยอื่นที่มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 2.56 และ 1.040 และปัจจัยด้านการวางแผนทางการเงินที่มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 3.27 และ 0.868 โดยรายละเอียดของแต่ละปัจจัยของปัจจัยที่ส่งผลทำให้เกิดหนี้สิน ได้แก่ ความต้องการปัจจัยพื้นฐาน และความต้องการด้านปัจจัยอื่น แสดงรายละเอียดสรุปในตารางที่ 4-11

ตารางที่ 4-11 สรุปการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลเหตุการณีก่อนและปัจจัยที่พฤติกรรมทางการเงินและการวางแผนทางการเงิน*

ปัจจัย	ตัวแปร	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	ค่าเฉลี่ย	s.d.	ความหมาย
ความต้องการปัจจัยพื้นฐาน	F	65	103	142	84	24	418	2.76	1.115	ปานกลาง
ด้านการบริโภค	F1	83	94	109	100	32	418	2.77	1.231	ปานกลาง
ด้านเครื่องแต่งกาย	F2	88	85	129	78	38	418	2.74	1.238	ปานกลาง
ด้านที่อยู่อาศัย	F3	64	98	99	115	42	418	2.94	1.234	ปานกลาง
ด้านการรักษาพยาบาล	F4	90	111	100	79	38	418	2.67	1.256	ปานกลาง
ความต้องการด้านปัจจัยอื่น	O	71	128	154	46	19	418	2.56	1.040	ปานกลาง
ด้านการศึกษา	O1	54	50	81	127	106	418	3.43	1.331	ปานกลาง
ด้านสังคม	O2	135	134	77	44	28	418	2.27	1.208	ปานกลาง
ด้านนันทนาการ	O3	126	104	110	56	22	418	2.39	1.195	ปานกลาง
ด้านบริโภคนิยม	O4	151	109	81	51	26	418	2.26	1.240	ปานกลาง
ด้านการเดินทาง	O5	112	92	107	78	29	418	2.57	1.255	ปานกลาง
ด้านการลงทุน	O6	86	96	154	58	24	418	2.61	1.129	ปานกลาง
การวางแผนทางการเงิน	FP	12	55	185	141	25	418	3.27	0.868	ปานกลาง

*หมายเหตุ การคำนวณ $F = (F1 + F2 + F3 + F4) / 4$, $O = (O1 + O2 + O3 + O4 + O5 + O6) / 6$.

ในส่วนของการวิเคราะห์ความเป็นอิสระทางการเงินเป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินส่วนบุคคลในสามด้าน คือ ด้านที่หนึ่ง รายได้ ประกอบด้วย รายได้จากสินทรัพย์ รายได้จากงานประจำ และรายได้จากงานเสริม ด้านที่สอง รายจ่าย ประกอบด้วย ค่าใช้จ่าย และ ด้านสุดท้าย หนี้สิน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วแปลงเป็นเงินคิดเป็นหน่วย บาทต่อเดือน เพื่อคำนวณอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับอิสระทางการเงิน ได้แก่ อัตราส่วนความอยู่รอด และอัตราส่วนความมั่งคั่ง โดยคำนวณได้จากสูตรในหมายเหตุใต้ตารางที่ 4-12 เมื่ออัตราส่วนความอยู่รอดเป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการดำรงชีวิตให้อยู่รอดได้ในแต่ละเดือน โดยดูจากรายได้รวมจากทุกช่องทางว่าครอบคลุมค่าใช้จ่ายจำเป็นในชีวิตหรือยัง ถ้าอัตราส่วนนี้มีค่ามากกว่า 1 เท่า แสดงว่าสามารถอยู่รอดได้ เพราะมีรายได้นอกจากค่าใช้จ่ย และอัตราส่วนความมั่งคั่ง เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความมั่งคั่งและมีอิสรภาพทางการเงิน โดยดูเฉพาะรายได้จากทรัพย์สินว่าครอบคลุมค่าใช้จ่ายจำเป็นในชีวิตหรือยัง ถ้าอัตราส่วนนี้มีค่ามากกว่า 1 เท่า ก็แสดงว่ามีรายได้จากสินทรัพย์มากพอที่จะใช้จ่ายและใช้ชีวิตได้อย่างสุขสบาย แม้จะไม่ทำงาน

ผลการศึกษาจากตารางที่ 4-18 พบว่ารายได้ประกอบด้วย รายได้จากสินทรัพย์ รายได้จากงานประจำ และรายได้จากงานเสริม มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 7,072.01 บาทต่อเดือน 7,749.28 บาทต่อเดือน และ 5,764.59 บาทต่อเดือน ตามลำดับ และมีค่าใช้จ่ายคิดเป็นเฉลี่ย 10,132.78 บาทต่อเดือน รวมทั้งหนี้สินคิดเป็นเฉลี่ย 1,754.94 บาทต่อเดือน โดยมีค่าเฉลี่ยของ อัตราส่วนความอยู่รอด เท่ากับ 3.22 และ อัตราส่วนความมั่งคั่ง เป็น 1.00 จากข้อมูลดังกล่าวพบว่าตัวอย่างมีรายได้มากกว่ารายจ่าย มีสัดส่วนรายได้ต่อหนี้สินมากกว่าหนึ่งเท่า แสดงว่าสามารถดำรงอยู่รอดได้ทางการเงิน แต่มีอัตราส่วนความมั่งคั่ง เท่ากับหนึ่งซึ่งแสดงความในช่วงวัยของตัวอย่างดังกล่าวยังไม่สามารถสั่งสมความมั่งคั่งเพียงพอ

ตารางที่ 4-12 การวิเคราะห์ความเป็นอิสระทางการเงิน

ตัวแปร	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	Sd.
รายได้จากสินทรัพย์	418	7,072.01	7,314.66
รายได้จากงานประจำ	418	7,749.28	4,386.20
รายได้จากงานเสริม	418	5,764.59	3,297.99
ค่าใช้จ่าย	418	10,132.78	12,450.23
หนี้สิน	418	1,754.94	10,286.13
อัตราส่วนความอยู่รอด*	418	3.22	2.46
อัตราส่วนความมั่งคั่ง**	418	1.00	0.99

หมายเหตุ * อัตราส่วนความอยู่รอด = (รายได้จากการทำงานหลัก + รายได้จากการทำงานเสริม + รายได้จากสินทรัพย์)/ค่าใช้จ่ายรวม

**อัตราส่วนความมั่งคั่ง = รายได้จากสินทรัพย์/ค่าใช้จ่ายรวม

ในส่วนของการวิเคราะห์สถานการณ์การกู้ยืมกองทุนยศ. และ ปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลเหตุการณีก่อหนี้ และปัจจัยที่พฤติกรรมทางการเงินและการวางแผนทางการเงินจากตารางที่ 4-12 พบว่า ความต้องการปัจจัยพื้นฐาน ความต้องการด้านปัจจัยอื่นๆ การวางแผนทางการเงิน จำแนกตามภาระผูกพันกับยศ. ระหว่างจำนวน มีและไม่มีภาระผูกพัน เท่ากับ 195: 223 โดยค่าเฉลี่ยของแต่ละปัจจัยคือ ความต้องการปัจจัยพื้นฐาน ความต้องการด้านปัจจัยอื่นๆ การวางแผนทางการเงิน ผู้ที่มีภาระผูกพันกับกองทุนยศ. มีสัดส่วนค่าเฉลี่ยของแต่ละปัจจัยสูงกว่า ผู้ที่ไม่มีภาระผูกพันกับกองทุนยศ. แสดงโดย ความต้องการปัจจัยพื้นฐาน $2.9456 > 2.6392$ ความต้องการด้านปัจจัยอื่นๆ $2.6486 > 2.5584$ และ การวางแผนทางการเงิน $3.3679 > 3.2577$ และจากตารางที่ 4-13 เมื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า

ความต้องการปัจจัยพื้นฐาน

H_0 : ภาระผูกพันกับกองทุนยศ. และความต้องการปัจจัยพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

H_1 : ภาระผูกพันกับกองทุนยศ. และความต้องการปัจจัยพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน

ความต้องการด้านปัจจัยอื่น

H_0 : ภาระผูกพันกับกองทุนยศ. และความต้องการปัจจัยอื่นมีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

H_1 : ภาระผูกพันกับกองทุนยศ. และความต้องการปัจจัยอื่นมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน

การวางแผนทางการเงิน

H_0 : ภาระผูกพันกับกองทุนยศ. และการวางแผนทางการเงินมีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

H_1 : ภาระผูกพันกับกองทุนยศ. และการวางแผนทางการเงินมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน

ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่าเฉพาะความต้องการปัจจัยพื้นฐานเท่านั้นที่กลุ่มผู้มีภาระผูกพันกับยศ. และกลุ่มที่ไม่มีภาระผูกพันกับยศ. มีความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01

ตารางที่ 4-13 การวิเคราะห์สถานการณ์กู้ยืมกองทุนยศ. และ ปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลเหตุการณีก่อนและปัจจัยที่พฤติกรรมทางการเงินและการวางแผนทางการเงิน

ปัจจัย	สถานะยศ.	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	s.d.	SE
ความต้องการปัจจัยพื้นฐาน	มีภาระผูกพันกับยศ.	195	2.9456	1.0133	.0725
	ไม่มีภาระผูกพันกับ ยศ.	223	2.6392	1.0785	.0722
ความต้องการด้านปัจจัยอื่น	มีภาระผูกพันกับยศ.	195	2.6486	.9452	.0676
	ไม่มีภาระผูกพันกับ ยศ.	223	2.5584	1.0580	.0708
การวางแผนทางการเงิน	มีภาระผูกพันกับยศ.	195	3.3679	.7339	.0525
	ไม่มีภาระผูกพันกับ ยศ.	223	3.2577	.9327	.0624

ตารางที่ 4-14 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างการกู้ยืมกองทุนกยศ.และไม่กู้ยืมเงิน กยศ. กับปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลเหตุการณีก่อนและปัจจัยที่พฤติกรรมทางการเงินและการวางแผนทางการเงิน

ตัวแปร	Levene's Test การทดสอบความแปรปรวน			การทดสอบความเท่ากันของค่าเฉลี่ย					ช่วงความเชื่อมั่น	
	สมมติฐานความแปรปรวน	F	P-value	t	df	P-value	Mean Difference	SE		
การวางแผนทางการเงิน	เท่ากัน	8.861	.003	1.329	416	.185	.11023	.08293	-.05279	.27325
	ไม่เท่ากัน			1.350	411.567	.178	.11023	.08163	-.05024	.27070
ความต้องการปัจจัยพื้นฐาน	เท่ากัน	1.661	.198	2.980	416	.003***	.30640	.10281	.10430	.50850
	ไม่เท่ากัน			2.993	413.844	.003***	.30640	.10239	.10514	.50766
ความต้องการด้านปัจจัยอื่น	เท่ากัน	3.176	.075	.913	416	.362	.09018	.09873	-.10390	.28425
	ไม่เท่ากัน			.920	415.804	.358	.09018	.09799	-.10244	.28279

4.4 การวิเคราะห์สมการถดถอยการวางแผนทางการเงิน

การวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการวางแผนทางการเงิน (Y) เป็นการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ โดยกำหนดตัวแปรตาม (Dependent variable) คือ การวางแผนทางการเงิน (FP: Y) และตัวแปรต้น (Independent variables) คือ ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ เพศ (gender) อายุ (age) สถานะกยศ. (slf) ระดับการศึกษา (edu) จำนวนคนภาระพึ่งพิง (ndep) ปัจจัยมูลเหตุของการก่อหนี้สิน ได้แก่ ความต้องการปัจจัยพื้นฐาน (F) และ ความต้องการด้านปัจจัยอื่น (O) โดยกำหนดรูปแบบสมการถดถอยเป็นสมการถดถอยเชิงเส้นตรงอย่างง่าย (Simple Linear regression model) โดยมีแบบจำลองคือ

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4 + \beta_5 X_5 + \beta_6 X_6 + \beta_7 X_7 + \varepsilon_i$$

$$FP = \beta_0 + \beta_1 \text{gender} + \beta_2 \text{age} + \beta_3 \text{slf} + \beta_4 \text{edu} + \beta_5 \text{ndep} + \beta_6 F + \beta_7 O + \varepsilon_i$$

เมื่อ

Y แทน ตัวแปรตาม ได้แก่ การวางแผนทางการเงิน (FP)

X_i แทน ตัวแปรต้น ได้แก่

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

X₁ แทน เพศ (gender)

X₂ แทน อายุ (age)

X₃ แทน สถานะกยศ. (slf)

X₄ แทน ระดับการศึกษา (edu)

X₅ แทน จำนวนคนภาระพึ่งพิง (ndep)

ปัจจัยมูลเหตุของการก่อหนี้สิน

X_6	แทน	ความต้องการปัจจัยพื้นฐาน (F)
X_7	แทน	ความต้องการด้านปัจจัยอื่น (O)
ε_i	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อน
β_0	แทน	ค่าสัมปสิทธิ์คงที่
β_i	แทน	ค่าสัมปสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

$(\beta_1, \beta_2, \beta_3, \beta_4, \beta_5, \beta_6, \beta_7)$

และมีสมการถดถอยเชิงพหุคูณในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$\hat{Y} = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4 + \beta_5 X_5 + \beta_6 X_6 + \beta_7 X_7$$

$$FP = \beta_0 + \beta_1 \text{gender} + \beta_2 \text{age} + \beta_3 \text{sfl} + \beta_4 \text{edu} + \beta_5 \text{ndep} + \beta_6 F + \beta_7 O$$

เมื่อ $\hat{Y}$ แทน การประมาณการตัวแปรตาม ได้แก่ การวางแผนทางการเงิน (FP)

X_i แทน การประมาณการตัวแปรต้น ได้แก่

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

X_1	แทน	เพศ (gender)
X_2	แทน	อายุ (age)
X_3	แทน	สถานะกยศ. (sfl)
X_4	แทน	ระดับการศึกษา (edu)
X_5	แทน	จำนวนคนภาระพึ่งพิง (ndep)

ปัจจัยมูลเหตุของการก่อหนี้สิน

X_6	แทน	ความต้องการปัจจัยพื้นฐาน (F)
X_7	แทน	ความต้องการด้านปัจจัยอื่น (O)

β_0 แทน ค่าสัมปสิทธิ์คงที่

β_i แทน ค่าสัมปสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $(\beta_1, \beta_2, \beta_3, \beta_4, \beta_5, \beta_6, \beta_7)$

และมีสมการถดถอยเชิงพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$\hat{Y} = \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4 + \beta_5 X_5 + \beta_6 X_6 + \beta_7 X_7$$

$$FP = \beta_1 \text{gender} + \beta_2 \text{age} + \beta_3 \text{sfl} + \beta_4 \text{edu} + \beta_5 \text{ndep} + \beta_6 F + \beta_7 O$$

เมื่อ $\hat{Y}$	แทน	การประมาณการตัวแปรตาม ได้แก่ การวางแผนทางการเงิน (FP)
X_i	แทน	การประมาณการตัวแปรต้น ได้แก่
		ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์
X_1	แทน	เพศ (gender)
X_2	แทน	อายุ (age)
X_3	แทน	สถานะยศ. (slf)
X_4	แทน	ระดับการศึกษา (edu)
X_5	แทน	จำนวนคนภาระพึ่งพิง (ndep)
		ปัจจัยมูลเหตุของการก่อหนี้สิน
X_6	แทน	ความต้องการปัจจัยพื้นฐาน (F)
X_7	แทน	ความต้องการด้านปัจจัยอื่น (O)
β_i	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $(\beta_1, \beta_2, \beta_3, \beta_4, \beta_5, \beta_6, \beta_7)$

ผลการประมาณการในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) สมการพยากรณ์ในภาพคะแนนดิบ (Unstandardized Score) หรือในภาพคะแนนมาตรฐาน (Standardized Score) หรือทั้งคู่ และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error of Estimate: SEE)

การประมาณการค่าสมการถดถอยอย่างง่ายเพื่อป้องกันปัญหา Multicollinearity ของตัวแปรต้นที่อาจมีความสัมพันธ์กันเองเชิงเส้นตรง จึงมีความจำเป็นที่จะทดสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปรต้นโดยการทดสอบความสัมพันธ์ด้วย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficients) ซึ่งมีค่าตั้งแต่ -1 ถึง 1 ด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร (Correlation Analysis) เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันหรือทิศทางตรงกันข้ามมากน้อยเพียงไร ถ้าค่าไม่เกิน 0.80 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันเองต่ำ ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จากตารางที่ 4-20 พบว่า จากการทดสอบความเป็นอิสระกันของตัวแปรด้วยตัวแปรทดสอบ Chi-square ด้วยสมมติฐานระหว่างตัวแปรอิสระสองตัวแปรที่ว่า

H_0 : ตัวแปรที่ 1 เป็นอิสระกับ ตัวแปรที่ 2

H_1 : ตัวแปรที่ 1 ไม่เป็นอิสระกับตัวแปรที่ 2

ผลการทดสอบความเป็นอิสระกันของตัวแปรอิสระในแบบจำลองพบว่าตัวแปรอิสระทุกคู่ของแบบจำลองไม่เป็นอิสระจากกัน และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficients) ของตัวแปรอิสระแต่ละคู่ พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันทุกค่าน้อยกว่า 0.8 ซึ่งหมายความว่า ตัวแปรอิสระแต่ละคู่มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

นอกจากนี้ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) เป็นค่าสถิติที่ใช้วัดความเป็นอิสระของตัวแปรอิสระทุกตัว พิจารณาค่าสถิติ Tolerance ถ้าค่า Tolerance ยิ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าตัวแปรอิสระนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่นๆ ในระดับต่ำ แต่ถ้ามีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่าตัวแปรอิสระนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่นๆ ในระดับสูง และถ้ามีค่า Tolerance ต่ำกว่า 0.1 แสดงว่ามีปัญหาเกี่ยวกับ Multicollinearity ขั้นรุนแรง ในส่วนค่าสถิติ Variance Inflation Factor (VIF) มีค่าเกิน 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่นๆ ในระดับสูง ผลการประมาณค่าสถิติ Tolerance จากตารางที่ 4-14 พบว่า ทุกค่า ค่าสถิติ Tolerance ของตัวแปรต้น มีค่าอยู่ในช่วง 0.281 ถึง 0.966 ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นปัจจัยระดับการศึกษา และจำนวนคนภาระพึ่งพิง แสดงว่าความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นในแต่ละคู่ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับสถิติ Variance Inflation Factor (VIF) มีค่าในช่วง 1.100 ถึง 3.564 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 หมายความว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันต่ำ และไม่เกิดปัญหา Multicollinearity

การประมาณสมการถดถอยเชิงเส้นตรงอย่างง่ายของปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินของนักศึกษา ในรูปแบบคะแนนดิบแสดงโดย

$$\hat{Y} = 2112 + 0.090X_1 + 0.100X_2 - 0.087X_3 + 0.110X_4 - 0.012X_5 - 0.182X_6 + 0.551X_7$$

การประมาณสมการถดถอยเชิงเส้นตรงอย่างง่ายของปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินของนักศึกษา ในรูปแบบคะแนนมาตรฐานแสดงโดย

$$\hat{Y} = 0.058X_1 + 0.134X_2 - 0.051X_3 + 0.050X_4 - 0.012X_5 - 0.227X_6 + 0.655X_7$$

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินของนักศึกษา พบว่าตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ และปัจจัยมูลเหตุของการก่อหนี้สิน ได้แก่ ความต้องการปัจจัยพื้นฐาน (F) และความต้องการด้านปัจจัยอื่น (O) มีนัยสำคัญด้วยระดับนัยสำคัญ 0.01 และ โดยมีค่า R^2 เท่ากับ 0.244 นั้นหมายความว่า ตัวแปรต้นสามารถอธิบายตัวแปรตาม หรือ ปัจจัยการประชากรศาสตร์ และปัจจัยมูลเหตุการเกิดหนี้ ได้ 24.40% และมีค่า Adjusted R^2 เท่ากับ 0.231 และค่า Std. Error of the Estimate เท่ากับ 0.74262 ซึ่งเป็นค่าที่แสดงระดับของความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการใช้ตัวแปรอิสระทั้งหมดมาพยากรณ์ตัวแปรตาม การพิจารณาค่าความคลาดเคลื่อนนี้มีค่าไม่สูงมากนักแสดงว่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการใช้ปัจจัยปัจจัยการประชากรศาสตร์ และปัจจัยมูลเหตุการเกิดหนี้เพื่อประมาณการปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินมีความคลาดเคลื่อนต่ำ

ตารางที่ 4-15 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของนักศึกษา

ตัวแปรต้น							
ปัจจัยที่ส่งผลต่อ การวางแผนทางการเงิน	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	P- Value	การวิเคราะห์ Collinearity	
	B	SSE	Beta			Tolerance	VIF
ค่าคงที่	2.112	.284		7.432	.000		
เพศ	.090	.071	.058	1.264	.207	.879	1.138
อายุ	.100	.034	.134	2.957	.003	.896	1.116
สถานะยศ.	-.087	.078	-.051	-1.114	.266	.874	1.144
ระดับการศึกษา	.110	.098	.050	1.120	.263	.909	1.100
จำนวนคนภาระ พึ่งพิง	-.012	.043	-.012	-.277	.782	.966	1.035
ความต้องการ ปัจจัยพื้นฐาน	-.182	.065	-.227	-2.799	.005	.281	3.564
ความต้องการด้าน ปัจจัยอื่น	.551	.067	.655	8.166	.000	.287	3.485

R Square = 0.244 Adjusted R Square = 0.231 Std. Error of the Estimate
= 0.74262

a. Dependent Variable: การวางแผนทางการเงิน

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

แนวทางการจัดการทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาการวิเคราะห์สภาวะความมั่นคงทางการเงินเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการระบบข้อมูล และเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการด้านการเงินอันจะส่งผลต่อการนำประเทศไปสู่ความเข้มแข็งอย่างมีคุณภาพให้แก่ระบบเศรษฐกิจเป็นฐานรองรับที่มีคุณค่าในการพัฒนาต่อๆไป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษามูลเหตุของการก่อหนี้สินและเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาทางการเงิน โดยการวิเคราะห์พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินสำหรับเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาทางการเงินของนักศึกษา รวมถึงการศึกษาความมั่นคงทางการเงิน ตลอดจนมูลเหตุของการก่อหนี้สิน เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาทางการเงินของนักศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีระเบียบวิธีวิจัย คือ การวิจัยแบบผสมหรือพหุวิธี (Mixed methods) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายสภาพคร่าวๆเบื้องต้นตามลักษณะของข้อมูล ทั้งทางด้านสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม คร่าวๆเบื้องต้น ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐาน โดยค่าผลรวมร้อยละ ค่าเฉลี่ย และสถิติเชิงอนุมาน ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ความสัมพันธ์กันของข้อมูล การวิเคราะห์สมการถดถอย มีเครื่องมือคือ แบบสำรวจความคิดเห็น “แนวทางการแก้ปัญหาทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง” และข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม (Focus Groups) การประยุกต์ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งปรับปรุงมาจากขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของ ฉลาด จันทรมบัติ (2550 :54) โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning) เพื่ออธิบายผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณในรายละเอียดเชิงลึก และเพิ่มเติมข้อมูลให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในวิถีความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อมของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง ทั้งปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ คือ ศึกษารวบรวมเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องการศึกษาจากสภาพปัจจุบัน สร้างเครื่องมือ การปฏิบัติให้เป็นจริงโดยการจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสะท้อนผล

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตการวิจัย คือ ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลา 1 ปี ภายในปีงบประมาณ 2567 โดยเริ่มทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎีและพัฒนาเครื่องมือวิจัย ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2566 – กันยายน 2567 ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาในพื้นที่จังหวัดภาคกลางตอนล่าง จังหวัดภาคกลาง 3 จังหวัด คือจังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐมและจังหวัดราชบุรี โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงตัวอย่าง (Purposive Random Sampling) มีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษา ตัวแทนการศึกษา ผู้ปกครอง และผู้นำในพื้นที่การศึกษาจำนวน 400 ตัวอย่าง ผลการสำรวจจากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสำรวจความคิดเห็น “แนวทางการแก้ปัญหาทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง”

จำนวน 418 ตัวอย่าง และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 10 ตัวอย่าง และแบบสัมภาษณ์สนทนากลุ่มย่อย จำนวน 10 ตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามเครื่องมือการวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัย แบ่งออกเป็นสี่ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่าง การวิเคราะห์มูลเหตุการก่อหนี้ ได้แก่ ปัจจัยพื้นฐานในการก่อหนี้สิน ได้แก่ ปัจจัยด้านการบริโภค ด้านเครื่องแต่งกาย ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการรักษาพยาบาล ปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการก่อหนี้สิน ได้แก่ ปัจจัยด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านนันทนาการ ด้านบริโภคนิยม ด้านการเดินทาง และด้านการลงทุน ตลอดจนพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินและอิสรภาพทางการเงิน การวิเคราะห์แบบสอบถาม “แนวทางการแก้ปัญหาทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง” มีข้อความทั้งสิ้น 45 คำถาม ที่เกี่ยวข้องกับ ปัจจัยพื้นฐานในการก่อหนี้สิน จำนวนสี่ด้าน คำถามด้านละ 3 ข้อ รวมคำถามเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานในการก่อหนี้สิน จำนวน 12 ข้อ รักษาพยาบาล ปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการก่อหนี้สิน จำนวนหกด้าน คำถามด้านละ 3 ข้อ รวมคำถามเกี่ยวกับปัจจัยอื่นในการก่อหนี้สิน จำนวน 18 ข้อ และคำถามที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนทางการเงิน จำนวน 15 ข้อ

การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability test) ของข้อความ Likert Scale โดยเป็นคำถามที่วัดระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการก่อหนี้และปัจจัยพฤติกรรมทางการเงิน โดยมีระดับค่าความคิดเห็นจากเห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุดตามลำดับ ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าสถิติ Cronbach's Alpha มีค่าเท่ากับ 0.968 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าข้อความจำนวนทั้งสิ้น 45 ข้อคำถามดังกล่าวมีความเชื่อมั่นทางสถิติ ค่า Corrected Item-Total Correlation มีค่าเป็นบวกทุกข้อคำถาม และมีค่าทุกคำถามมากกว่า 0.200 ทุกข้อ และค่าสถิติ Cronbach's Alpha if Item Deleted มีค่ามากกว่า 0.800 ทุกข้อ ดังนั้นในแต่ละข้อคำถามจำนวน 45 ข้อมีความเชื่อมั่นทางสถิติ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่าง สรุปได้ว่าตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีสัดส่วนเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน เป็นตัวอย่างที่มีอายุ 20 -22 ปี ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี อยู่ในครัวเรือนที่มีภาวะพึ่งพิงทางการศึกษา 1 คน ในสัดส่วนใกล้เคียงกับครัวเรือนที่มีภาวะพึ่งพิงทางการศึกษา 2 คน และสัดส่วนของตัวอย่างที่มีภาวะผูกพันและไม่มีภาวะผูกพันกับกองทุนยศ.ใกล้เคียงกัน จึงอาจสรุปได้ว่าเป็นตัวอย่างที่ดีในการใช้เพื่อทำการวิเคราะห์ปัญหาการก่อหนี้ พฤติกรรมทางการเงิน ของการวิจัยในครั้งนี้ เนื่องจากสัดส่วนทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละด้านของข้อมูลทั่วไปไม่มีความแตกต่างกันมากนัก

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และทดสอบความแตกต่างกันสรุปว่าข้อมูลของตัวอย่างมีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรงทั้งในด้านปัจจัย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และสถานการณ์กู้ยืมเงินกองทุนยศ. ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรภาระผูกพันกับกองทุนยศ.และปัจจัยข้อมูลทั่วไปสรุปได้ว่าภาระผูกพันกับกองทุนยศ.และปัจจัยข้อมูลทั่วไปของตัวอย่าง พบว่า ไม่ว่าจะเป็นตัวแปร เพศ ตัวแปรระดับอายุ ตัวแปรระดับการศึกษา และตัวแปรจำนวนคนภาระพึ่งพิง ไม่มีความเป็นอิสระจากกัน

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลเหตุการณีก่อนนี้จากความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ ปัจจัยด้านการบริโภค ด้านเครื่องแต่งกาย ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการรักษาพยาบาล ในทุกปัจจัยมีค่าเฉลี่ยในระดับ 2.51 – 3.50 เห็นด้วยปานกลาง โดยเฉลี่ยรวมแล้วมีค่าเฉลี่ยของปัจจัยพื้นฐานรวมเท่ากับ 2.76 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.115 โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการบริโภค ด้านเครื่องแต่งกาย และด้านการรักษาพยาบาล ตามลำดับ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.94 2.77 2.74 และ 2.67 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกันกับผลการสัมภาษณ์เชิงลึกและการทำสัมมนากลุ่มย่อย ในกลุ่มของวัยรุ่นตอนต้นและตอนปลายเมื่อเรียนในระดับอุดมศึกษาส่วนมาก ค่าใช้จ่ายหลักจะเป็นค่าใช้จ่ายด้านที่อยู่อาศัยในลักษณะของการเช่าพัก และหมดค่าใช้จ่ายไปกับการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือย เช่น อาหาร เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และอุปกรณ์เทคโนโลยี

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลเหตุการณีก่อนนี้จากความต้องการด้านปัจจัยอื่น ได้แก่ ปัจจัยด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านนันทนาการ ด้านบริโภคนิยม ด้านการเดินทาง และด้านการลงทุน ในทุกปัจจัยมีค่าเฉลี่ยในระดับ 2.51 – 3.50 เห็นด้วยปานกลาง โดยเฉลี่ยรวมแล้วมีค่าเฉลี่ยของปัจจัยพื้นฐานรวมเท่ากับ 2.56 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.040 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าความต้องการปัจจัยพื้นฐาน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการศึกษา ด้านการลงทุน ด้านการเดินทาง ด้านนันทนาการ ด้านสังคม และด้านบริโภคนิยม ตามลำดับ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.43 2.61 2.57 2.39 2.27 และ 2.26 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกันกับผลการสัมภาษณ์เชิงลึกและการทำสัมมนากลุ่มย่อย ในกลุ่มของวัยรุ่นตอนต้นและตอนปลายเมื่อเรียนในระดับอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรีส่วนมาก ค่าใช้จ่ายหลักจะเป็นค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายหลักที่มีสัดส่วนสูงที่สุดในรายจ่ายทั้งหมด รองลงมาเป็นด้านการลงทุนซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าประชากรศาสตร์ในช่วงอายุตั้งแต่ 22 ปี ถึง 30 ปี สนใจในการลงทุนทางการเงินมากยิ่งขึ้น และค่าใช้จ่ายที่มีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบันเป็นลำดับที่สาม คือ ค่าเดินทางที่มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงต่อรายจ่ายทั้งหมดทำให้กลุ่มประชากรศาสตร์ในวัยรุ่นตอนต้นและตอนปลายอาจนำไปสู่การก่อหนี้ นอกจากนี้ปัจจัยด้านนันทนาการ ด้านสังคม และด้านบริโภคนิยมก็เป็นปัจจัยที่ส่งผลทำให้เกิดปัญหาหนี้สินได้ในกลุ่มตัวอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นตอนกลาง อายุประมาณ 23-25 ปี ที่มีค่าใช้จ่ายเป็นไปตามกระแสสังคม คือ การบริโภคตามผู้อื่น หรือการบริโภคตามกระแส การบริโภคเพื่อเหตุผลทางสังคม

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาปัจจัยที่พฤติกรรมทางการเงินและการวางแผนทางการเงินซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการพิจารณาปัญหาการเกิดหนี้สินของนักศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ โดยสามารถสรุปได้ว่าพฤติกรรมทางการเงินที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญเป็นห้าอันดับแรก คือ การจัดการเงินสำรองฉุกเฉิน การปรับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเป็นหนี้ การควบคุมรายจ่ายโดยซื้อเฉพาะสินค้าจำเป็น การกำหนดวัตถุประสงค์ใช้จ่าย และการลดการชำระหนี้ให้เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายในปัจจุบัน โดยในสี่อันดับแรก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 โดยมีค่าเฉลี่ยตามลำดับคือ 3.85 3.82 3.73 3.65 และ 3.49 โดยจากการสำรวจความคิดเห็นและการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย พบว่า ปัจจุบันการวางแผนทางการเงินจะต้องจัดการเงินสำรองฉุกเฉิน ลดปัจจัยเสี่ยงที่ความว่าจะเกิดขึ้นให้ได้มากที่สุด ควบคุมรายจ่าย และกำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายให้ชัดเจน ตรงกันกับปัจจุบันและปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม

ขณะที่ทำอันดับปานกลางที่อาสาสมัครมีความคิดเห็นว่ามีค่าจำเป็นในการปรับพฤติกรรมทางการเงินโดยการวางแผนทางการเงินเพื่อลดความเสี่ยงในการก่อหนี้ ได้แก่ การสำรวจเงินสวัสดิการ การสร้างรายได้มากกว่า 1 ทาง การชำระหนี้เพิ่ม การวางแผนลงทุน และการทำประกันภัยเพื่อป้องกันความเสี่ยง โดยมีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 3.45 3.39 3.28 3.19 และ 3.17 อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด คือ มีค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 โดยพฤติกรรมที่อาสาสมัครเห็นตรงกันกับการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มย่อย คือ การสร้างรายได้มากกว่าหนึ่งทาง คือ มีรายได้จากงานหลักและควรมีรายได้เพิ่มเติมจากงานเสริม หรือรายได้จากสินทรัพย์ถาวร ตลอดจนควรมีการวางแผนการลงทุนเพื่อเพิ่มช่องทางการเพิ่มรายได้ในอนาคต และมีการป้องกันความเสี่ยงด้านสุขภาพ อุบัติเหตุจากการทำการประกันชีวิตและประกันภัย

ทำอันดับสุดท้ายที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางการเงินด้านการวางแผนทางการเงินและการก่อหนี้สิน ได้แก่ การปรับโครงสร้างหนี้ การทำบันทึกรับจ่าย การพักชำระหนี้เงินต้น การรวมหนี้แหล่งเดียว และการขอปรับสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 3.02 2.98 2.98 2.88 และ 2.73 โดยสอดคล้องกับความคิดเห็นของการสนทนากลุ่มย่อยที่ว่า โดยส่วนมากแล้วคนไทยจะไม่ให้ความสำคัญกับการทำบัญชีรับและบัญชีจ่าย รวมถึงการเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อจัดการกับหนี้ ได้แก่ การรวมหนี้เป็นแหล่งเดียว

การวิเคราะห์ความเป็นอิสระทางการเงินเป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินส่วนบุคคลในสามด้าน คือ ด้านที่หนึ่ง รายได้ ประกอบด้วย รายได้จากสินทรัพย์ รายได้จากงานประจำ และรายได้จากงานเสริม ด้านที่สอง รายจ่าย ประกอบด้วย ค่าใช้จ่าย และ ด้านสุดท้าย หนี้สิน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วแปลงเป็นเงินคิดเป็นหน่วย บาทต่อเดือน เพื่อคำนวณอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับอิสระทางการเงิน ได้แก่ อัตราส่วนความอยู่รอด และอัตราส่วนความมั่งคั่ง ผลการศึกษาพบว่ารายได้ประกอบด้วย รายได้จากสินทรัพย์ รายได้จากงานประจำ และรายได้จากงานเสริม มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 7,072.01 บาทต่อเดือน 7,749.28 บาทต่อเดือน และ 5,764.59 บาทต่อเดือน ตามลำดับ และมีค่าใช้จ่ายคิดเป็นเฉลี่ย 10,132.78 บาทต่อเดือน รวมทั้งหนี้สินคิดเป็นเฉลี่ย 1,754.94 บาทต่อเดือน โดยมีค่าเฉลี่ยของ อัตราส่วนความอยู่รอด เท่ากับ 3.22 และอัตราส่วนความมั่งคั่ง เป็น 1.00 จากข้อมูลดังกล่าวพบว่าตัวอย่างมีรายได้มากกว่ารายจ่าย มีสัดส่วนรายได้ต่อหนี้สินมากกว่าหนึ่งเท่า แสดงว่าสามารถดำรงอยู่รอดได้ทางการเงิน แต่มีอัตราส่วนความมั่งคั่งเท่ากับหนึ่งซึ่งแสดงความในช่วงวัยของตัวอย่างดังกล่าวยังไม่สามารถสะสมความมั่งคั่งเพียงพอ

การวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการวางแผนทางการเงิน (Y) เป็นการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ โดยกำหนดตัวแปรตาม (Dependent variable) คือ การวางแผนทางการเงิน (FP: Y) และตัวแปรต้น (Independent variables) คือ ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ เพศ (gender) อายุ (age) สถานะกยศ. (slf) ระดับการศึกษา (edu) จำนวนคนภาระพึ่งพิง (ndep) ปัจจัยมูลเหตุของการก่อหนี้สิน ได้แก่ ความต้องการปัจจัยพื้นฐาน (F) และ ความต้องการด้านปัจจัยอื่น (O)

ผลการประมาณการในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) สมการพยากรณ์ในภาพคะแนนดิบ (Unstandardized Score) หรือในภาพคะแนนมาตรฐาน (Standardized Score) หรือทั้งคู่ และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error of Estimate: SEE)

การประมาณสมการถดถอยเชิงเส้นตรงอย่างง่ายของปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินของนักศึกษา ในรูปแบบคะแนนดิบแสดงโดย

$$\hat{Y} = 2112 + 0.090X_1 + 0.100X_2 - 0.087X_3 + 0.110X_4 - 0.012X_5 - 0.182X_6 + 0.551X_7$$

การประมาณสมการถดถอยเชิงเส้นตรงอย่างง่ายของปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินของนักศึกษา ในรูปแบบคะแนนมาตรฐานแสดงโดย

$$\hat{Y} = 0.058X_1 + 0.134X_2 - 0.051X_3 + 0.050X_4 - 0.012X_5 - 0.227X_6 + 0.655X_7$$

ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) เป็นค่าสถิติที่ใช้วัดความเป็นอิสระของตัวแปรอิสระทุกตัว ผลการประมาณค่าสถิติ Tolerance พบว่า ทุกค่า ค่าสถิติ Tolerance ของตัวแปรต้น มีค่าอยู่ในช่วง 0.281 ถึง 0.966 ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นปัจจัยระดับการศึกษา และจำนวนคนภาระพึ่งพิง แสดงว่าความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นในแต่ละคู่ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับสถิติ Variance Inflation Factor (VIF) มีค่าในช่วง 1.100 ถึง 3.564 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 หมายความว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันต่ำ และไม่เกิดปัญหา Multicollinearity

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินของนักศึกษา พบว่าตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ และปัจจัยมูลเหตุของการก่อหนี้สิน ได้แก่ ความต้องการปัจจัยพื้นฐาน (F) และความต้องการด้านปัจจัยอื่น (O) มีนัยสำคัญด้วยระดับนัยสำคัญ 0.01 และ โดยมีค่า R^2 เท่ากับ 0.244 นั้นหมายความว่า ตัวแปรต้นสามารถอธิบายตัวแปรตาม หรือ ปัจจัยการประชากรศาสตร์ และปัจจัยมูลเหตุการเกิดหนี้ ได้ 24.40% และมีค่า Adjusted R^2 เท่ากับ 0.231 และค่า Std. Error of the Estimate เท่ากับ 0.74262 ซึ่งเป็นค่าที่แสดงระดับของความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการใช้ตัวแปรอิสระทั้งหมดมาพยากรณ์ตัวแปรตาม การพิจารณาค่าความคลาดเคลื่อนนี้มีค่าไม่สูงมากนักแสดงว่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการใช้ปัจจัยปัจจัยการประชากรศาสตร์ และปัจจัยมูลเหตุการเกิดหนี้เพื่อประมาณการปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินมีความคลาดเคลื่อนต่ำ

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

ปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลเหตุการณีก่อนหน้าจากความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ ปัจจัยด้านการบริโภค ด้านเครื่องแต่งกาย ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการรักษาพยาบาล เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการบริโภค ด้านเครื่องแต่งกาย และด้านการรักษาพยาบาลซึ่งสอดคล้องกันกับผลการสัมภาษณ์เชิงลึกและการทำสนทนากลุ่มย่อย ในกลุ่มของวัยรุ่นตอนต้นและตอนปลายเมื่อเรียนในระดับอุดมศึกษาส่วนมาก ค่าใช้จ่ายหลักจะเป็นค่าใช้จ่ายด้านที่อยู่อาศัยในลักษณะของการเช่าพัก และหมดค่าใช้จ่ายไปกับการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือย เช่น อาหาร เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และอุปกรณ์เทคโนโลยี ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ ปรียานุช บุตรน้ำเพชร(2563) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสถานะทางการเงินส่วนบุคคลในช่วงสถานการณ์ (COVID-19) ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ในมุมมองที่ว่า การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลส่งผลต่อการปรับตัวในช่วงสถานการณ์ (COVID-19) ของประชากรในกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านของการวางแผนด้านรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับค่าเช่า คือ ด้านที่อยู่อาศัย โดยหากประกอบธุรกิจที่จำเป็นต้องเช่าพื้นที่แล้วไม่มีเงินหมุนเวียนมากเพียงพออาจทำให้เกิดความเสี่ยงในการเป็นหนี้ และนอกจากนี้แล้วผลการศึกษาเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลที่สามารถก่อให้เกิดหนี้สินได้ในช่วง การปรับตัวในช่วงสถานการณ์ (COVID-19) สอดคล้องกับผลการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการพื้นฐานในมูลเหตุการณีก่อนหน้า

ปัจจัยที่ส่งผลต่อมูลเหตุการณีก่อนหน้าจากความต้องการด้านปัจจัยอื่น ได้แก่ ปัจจัยด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านนันทนาการ ด้านบริโภคนิยม ด้านการเดินทาง และด้านการลงทุน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการศึกษา ด้านการลงทุน ด้านการเดินทาง ด้านนันทนาการ ด้านสังคม และด้านบริโภคนิยม ซึ่งสอดคล้องกันกับผลการสัมภาษณ์เชิงลึกและการทำสนทนากลุ่มย่อย ในกลุ่มของวัยรุ่นตอนต้นและตอนปลายเมื่อเรียนในระดับอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรีส่วนมาก ค่าใช้จ่ายหลักจะเป็นค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายหลักที่มีสัดส่วนสูงที่สุดในรายจ่ายทั้งหมด รองลงมาเป็นด้านการลงทุนซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ประชากรศาสตร์ในช่วงอายุตั้งแต่ 22 ปี ถึง 30 ปี สนใจในการลงทุนทางการเงินมากยิ่งขึ้น และค่าใช้จ่ายที่มีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบันเป็นลำดับที่สาม คือ ค่าเดินทางที่มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงต่อรายจ่ายทั้งหมดทำให้กลุ่มประชากรศาสตร์ในวัยรุ่นตอนต้นและตอนปลายอาจนำไปสู่การก่อหนี้ โดยสอดคล้องกับการศึกษาของธณภรณ์ ดีธนกิจชัยกุล (2563) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของวัยรุ่นทำงานในสถานการณ์ (COVID-19) พบว่า วัยรุ่นสนใจออมเงินเพื่อการลงทุนมากยิ่งขึ้น และวางแผนเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางโดยคำนวณความคุ้มค่าของการซื้อรถหรือเช่าเดิน เทียบกับการเดินทางด้วยรถสาธารณะ นอกจากนี้ปัจจัยด้านนันทนาการ ด้านสังคม และด้านบริโภคนิยมก็เป็นปัจจัยที่ส่งผลทำให้เกิดปัญหาหนี้สินได้ในกลุ่มตัวอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นตอนกลาง อายุประมาณ 23-25 ปี ที่มีค่าใช้จ่ายเป็นไปตามกระแสสังคม คือ การบริโภคตามผู้อื่น หรือการบริโภคตามกระแส ซึ่งจากการศึกษาของธณภรณ์ ดีธนกิจชัยกุล (2563) การวิเคราะห์ประเด็นด้านการบริโภคเพื่อเหตุผลทางสังคม ตลอดจนการวิเคราะห์กระแสสังคมทั้งในด้านของการบริโภคตามกันเป็นส่วนหนึ่งของความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลและสถานะทางเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อการปรับตัวและวางแผนทางการเงิน เช่นเดียวกับการศึกษาของชนิกานต์ ภูกันหา (2563) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคคลากร

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พบว่า ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและสื่อส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาปัจจัยที่พฤติกรรมทางการเงินและการวางแผนทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงินห้าอันดับแรก คือ การจัดการเงินสำรองยามฉุกเฉิน การปรับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเป็นหนี้ การควบคุมรายจ่ายโดยซื้อเฉพาะสินค้าจำเป็น การกำหนดวัตถุประสงค์ใช้จ่าย และการลดการชำระหนี้ให้เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายในปัจจุบัน จากการสำรวจความคิดเห็นและการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย พบว่า ปัจจุบันการวางแผนทางการเงินจะต้องจัดการเงินสำรองยามฉุกเฉิน ลดปัจจัยเสี่ยงที่ความน่าจะเป็นที่จะเกิดขึ้นให้ได้มากที่สุด ควบคุมรายจ่าย และกำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายให้ชัดเจน ตรงกันกับปัจจุบันและปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กอบชัย นิกรพิทยาและวุฒิพล ฉัตรจรัสสกุล (2562) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมปรับตัวด้านการเงินของภาคครัวเรือนในเขตเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่าทัศนคติที่มีต่อการบริหารการเงินส่งผลต่อการวางแผนทางการเงิน

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาปัจจัยที่พฤติกรรมทางการเงินและการวางแผนทางการเงิน ห้าอันดับปานกลางที่อาสาสมัครมีความคิดเห็นว่ามีค่าจำเป็นในการปรับพฤติกรรมทางการเงินโดยการวางแผนทางการเงินเพื่อลดความเสี่ยงในการก่อหนี้ ได้แก่ การสำรวจเงินสวัสดิการ การสร้างรายได้มากกว่า 1 ทาง การชำระหนี้เพิ่ม การวางแผนลงทุน และการทำประกันภัยเพื่อป้องกันความเสี่ยง เห็นตรงกันกับการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มย่อย คือ การสร้างรายได้มากกว่าหนึ่งทาง คือ มีรายได้จากงานหลักและควรมีรายได้เพิ่มเติมจากงานเสริม หรือรายได้จากสินทรัพย์ถาวร ตลอดจนควรมีการวางแผนการลงทุนเพื่อเพิ่มช่องทางการเพิ่มรายได้ในอนาคต และมีการป้องกันความเสี่ยงด้านสุขภาพ อุบัติเหตุจากการทำประกันชีวิตและประกันภัยโดยสอดคล้องกับการศึกษาของเสาวลักษณ์ กิจติดประภัสร์และคณะ (2562) เกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมจากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และวิกฤติเศรษฐกิจ ในด้านการปรับตัวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นประชาชนส่วนใหญ่ตอบว่าต้องประหยัดและพยายามพึ่งตนเองมากที่สุด บางคนจำเป็นต้องขายสินทรัพย์ที่เคยใช้ได้ ในอาชีพเดิมและหลายคนปรับตัวด้วยการพยายามหางานทำเพิ่ม ทำงานนอกเวลาเพื่อหารายได้เสริม

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาปัจจัยที่พฤติกรรมทางการเงินและการวางแผนทางการเงิน ห้าอันดับสุดท้ายที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางการเงินด้านการวางแผนทางการเงินและการก่อหนี้สิน ได้แก่ การปรับโครงสร้างหนี้ การทำบันทึกใช้จ่าย การพักชำระหนี้เงินต้น การรวมหนี้แหล่งเดียว และการขอปรับสินเชื่อ ดอกเบี้ยต่ำ โดยสอดคล้องกับความคิดเห็นของการสนทนากลุ่มย่อยที่ว่า โดยส่วนมากแล้วคนไทยจะไม่ให้ความสำคัญกับการทำบัญชีรับและบัญชีจ่าย รวมถึงการเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อจัดการกับหนี้ ได้แก่ การรวมหนี้เป็นแหล่งเดียว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปฐมพงศ์ กุ๊กแก้ว (2565) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเงินของประชาชนจังหวัดสุพรรณบุรี ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่าการปรับตัวด้านการเงินของประชาชนจังหวัดสุพรรณบุรีในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านด้านเงิน ให้ความสำคัญกับการบันทึกรายรับรายจ่ายหรือความเคลื่อนไหวทางการเงิน เพื่อให้เห็นสภาพทางการเงินที่แท้จริง ช่วยลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากปัญหาเงินสดขาดมือ หรือการก่อหนี้เพิ่มในอนาคต

และการศึกษาของ สุทธิดา เลขานุกิจ (2563) ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรทางการบินเชิงพาณิชย์ในสถานการณ์ COVID-19 พบว่า การออมเงินเพื่อสถานการณ์ฉุกเฉิน และการหารายได้จากช่องทางอื่นส่งผลต่อการปรับตัวและการวางแผนทางการเงิน

5.3 ข้อเสนอแนะการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะ คือ

1. ทักษะทางการเงินและความรับผิดชอบทางการเงินของนักศึกษาและผู้ปกครองเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดการวางแผนทางการเงิน ดังนั้นผู้ปกครองและนักศึกษาควรมีความเข้าใจทางการเงินเบื้องต้นโดยสามารถหาความรู้ทางการเงินที่สามารถเข้าใจได้โดยง่ายด้วยตนเองผ่านระบบการเรียนรู้ออนไลน์จากสื่อต่าง ๆ ที่สามารถเข้าถึงได้ทางอินเทอร์เน็ต หรือสามารถเข้าร่วมกลุ่ม ชมรม หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ชมรมผู้ปกครอง สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์การเกษตร ธนาการหรือสถาบันการเงินท้องถิ่น
2. ผู้ปกครองของนักศึกษาควรพิจารณาการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกของการจัดการเงินภายในครัวเรือนโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลระยะยาว ซึ่งผลการศึกษาพบว่าผู้ปกครองไม่สามารถวางแผนทางการเงินระยะยาวและเมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินขึ้นจะนำไปสู่ปัญหาหนี้สิน และเมื่อมาตรการเยียวยาจากภาครัฐไม่มีความครอบคลุมและทั่วถึงจะส่งผลทำให้เกิดปัญหาหนี้สินครัวเรือน
3. ผู้ปกครองควรแบ่งเงินรับออกเป็นสัดส่วนและวางแผนการออมเงินสำหรับกรณีฉุกเฉินและทำตามแผนทางการเงินอย่างเคร่งครัดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางการเงินในระยะสั้น
4. ภาครัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนทางการเงินและการลงทุนควรมีการสร้างแนวทางเพื่อส่งเสริมการวางแผนทางการเงินโดยช่วงปกติและแผนทางการเงินสำหรับกรณีฉุกเฉิน เช่น ค่าการศึกษาก่อนเปิดภาคการศึกษา

บรรณานุกรม

- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2563). **มาตรการด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อรองรับการฟื้นฟูและปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ**. สืบค้น 3 กรกฎาคม 2564, จาก https://www.mhes.go.th/imes/Pusit2021/pdfs/V013_Covid_recovery-12062020.pdf
- กลางใจ แสงวิจิตรและคณะ. (2562). **ความรู้และพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล**. วารสารหาดใหญ่วิชาการ, 17(2), 127-141
- กอบชัย นิกรพิทยาและ วุฒิพล ฉัตรตรัสกุล. (2562). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการปรับตัวด้านการเงินของภาคครัวเรือนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม**. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 6(1), 39-52
- กัลยา อุ่นศิริ.(2564). **การเงินส่วนบุคคล**. สืบค้น 9 กรกฎาคม 2564 .จาก <https://www.gotoknow.org/posts/17715>
- กิตติพร สิทธิพันธุ์. (2553). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร** (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพมหานคร.
- กมลวรรณ พิมพ์แพทย์. (2558). **การเงินธุรกิจ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์
- กมลวรรณ พิมพ์แพทย์ และคณะ. (2562). **การพัฒนานวัตกรรมทางการเงินอย่างยั่งยืนของเกษตรกรในเขตภาคกลางตอนล่าง**. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติราชชมงคลสุรินทร์ ครั้งที่ 10, (1), 400 วิจัยและนวัตกรรมนำสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน.
- กมลวรรณ พิมพ์แพทย์ และคณะ (2564). **การจัดการนวัตกรรมและภูมิปัญญา การเปลี่ยนผ่านของสถาบันการเงินชุมชน เขตภาคกลางตอนล่าง** การประชุมวิชาการระดับชาติราชชมงคลสุรินทร์ ครั้งที่ 12 . วิจัยและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจวิถีใหม่
- กุลบุตร โกเมนกุล. (2563). **ข้อเสนอแนะการบริหารการเงินอย่างไร้โควิด-19** สืบค้น 19 กรกฎาคม 2564, จาก <https://www.naewna.com/likesara/490483>
- ไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์ (2561). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของผู้บริโภคเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร** (สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, กรุงเทพฯ
- กานต์พิชชา กองคนขาว. (2563). **มูลเหตุการค้างชำระหนี้ในระบบ: กรณีศึกษาเกษตรกรในจังหวัดพะเยา**. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- คมน์ ไทรงาม. (2563). **ปรับโครงสร้างหนี้ : เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส.เข้าถึงได้** จาก www.bot.or.th/covid19/content/retail/restructuring//Page/default.aspx

บรรณานุกรม (ต่อ)

เชาว์ เก่งชน และคณะ. (2557). **การลดข้อจำกัดในการเข้าถึงเงินทุนในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย.**

สัมนนาวิชาการประจำปี 2557 ธนาคารแห่งประเทศไทย.

ภัทรกิตติ์ เนตินิยม. (2567). **พาณิชย์ธนกิจและนวัตกรรมทางการเงิน.** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สุทธิดา เลขานุกิจ. (2563). **การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลทางการเงินเชิงพาณิชย์ในสถานการณ์ COVID-19.** เอกสารเผยแพร่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สมหมาย ปฐมวิชัยวัฒน์. (2549). **เศรษฐศาสตร์ธุรกิจและการเงินธุรกิจ.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

เสาวลักษณ์ กิจติดประภัสร์ และคณะ (2563). **ผลกระทบทางสังคมจากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019(COVID-19)และวิกฤติเศรษฐกิจ.** วารสารวิชาการ การจัดการภาครัฐและเอกชน ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สุขใจ น้ำผุด. และคณะ (2557). **กลยุทธ์การบริหารการเงินส่วนบุคคล.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ยุพิน ปิ่นทอง. (2563). **การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนจังหวัดปทุมธานี.** สืบค้น 9 กรกฎาคม 2565, จาก <https://mmmur.ac.th/MMM/IS/twin-8/6114060001.pdf>

พงษ์ระพีพร อาภากร และคณะ. (2554). **บทบาทของระบบการเงินระดับฐานรากในการส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงิน.** สำนักนโยบายระบบการเงินและสถาบันการเงิน.

ธนาพร ลิ้มสุวรรณโรจน์. (ม.ป.ป.) **การวางแผนทางการเงินของนักเรียนมัธยมปลายในกรุงเทพมหานคร.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์).

ปัทมาวดี โพชนุกูล ชูชุกิ. และคณะ . (2558). **โครงการศึกษาและจัดทำเครื่องมือประเมินตนเองขององค์กรการเงินฐานรากเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการทางการเงินและสวัสดิการชุมชน ระยะที่ 2.**

ปฐมพงศ์ กุ๊กแก้ว. (2565). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเงินของประชากรจังหวัดสุพรรณบุรี** วารสารคณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์สุพรรณบุรี

เอมอร เจริญทองตระกูล และคณะ. (2558). **นวัตกรรมในการพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน : แผนที่การเข้าถึงบริการทางการเงินระดับรากฐาน.** ผลงานวิชาการเสนอในงานสัมมนาวิชาการประจำปีของสำนักงานเศรษฐกิจการ.

- Chantararat, Sommarat, et al. มุมมองใหม่หนี้ครัวเรือนไทย ผ่าน Big Data ของเครดิตบูโร. aBRIDGEd, 10/2017, Puey Ungphakorn Institute for Economic Research, 2017, <https://www.pier.or.th/abridged/2017/10/>.
- Fuente-Mella, H. de la, Umaña-Hermosilla, B., Fonseca-Fuentes, M., & Elórtégui-Gómez, C. (2021). **Multinomial Logistic Regression to Estimate the Financial Education and Financial Knowledge of University Students in Chile**. *Information*, 12(9), 379. <https://doi.org/10.3390/info12090379>
- Gerrans, P. (2021). Undergraduate student financial education interventions: Medium term evidence of retention, decay, and confidence in financial literacy. *Pacific-Basin Finance Journal*, 67, 101552. <https://doi.org/10.1016/j.pacfin.2021.101552>
- Georgios A. Panos & John O. S. Wilson. (2020) **Financial literacy and responsible finance in the FinTech era: capabilities and challenges**, *The European Journal of Finance*, 26:4-5, 297-301, DOI: 10.1080/1351847X.2020.1717569
- Jie Li, Quanyun Song, Changyan Peng & Yu Wu (2020) **COVID-19 Pandemic and Household Liquidity Constraints: Evidence from Micro Data, Emerging Markets Finance and Trade**, 56:15, 3626-3634, DOI: 10.1080/1540496X.2020.1854721
- Lamsam, Atchana, Sommarat Chantararat, Bhumjai Tangsawasdirat, and Krislert Samphantharak. 2017. “X-Ray พฤติกรรมการกู้ของคนไทยผ่าน Big Data ของเครดิตบูโร.” aBRIDGEd 14/2017. Puey Ungphakorn Institute for Economic Research. <https://www.pier.or.th/abridged/2017/14/>.
- Lestari, W., Yazid, N. H., Azhar, Z. N., Ismail, A., & Sukotjo, C. (2022). **Impact of COVID-19 on Malaysian dental students’ physical, mental, financial and academic concerns**. *BMC Oral Health*, 22(1). <https://doi.org/10.1186/s12903-022-02081-w>
- Liu, L., & Zhang, H. (2021). **Financial literacy, self-efficacy and risky credit behavior among college students: Evidence from online consumer credit**. *Journal of Behavioral and Experimental Finance*, 32, 100569. <https://doi.org/10.1016/j.jbef.2021.100569>
- Rabbani, A. G., Heo, W., & Lee, J. M. (2021). **A latent profile analysis of college students’ financial knowledge: The role of financial education, financial well-being, and financial risk tolerance**. *Journal of Education for Business*, 97(2), 112–118. <https://doi.org/10.1080/08832323.2021.1895046>

- Mohd Padil, H., Kasim, E. S., Muda, S., Ismail, N., & Md Zin, N. (2021). **Financial literacy and awareness of investment scams among university students**. *Journal of Financial Crime*, 29(1), 355–367. <https://doi.org/10.1108/jfc-01-2021-0012>
- Nikolaos D. Philippas & Christos Avdoulas (2020) **Financial literacy and financial well-being among generation-Z university students: Evidence from Greece**, *The European Journal of Finance*, 26:4-5, 360-381, DOI: 10.1080/1351847X.2019.1701512
- Pengpeng Yue , Aslihan Gizem Korkmaz & Haigang Zhou .(2020) **Household Financial Decision Making A among the COVID-19 Pandemic**, *Emerging Markets Finance and Trade*, 56:10, 2363-2377, DOI:10.1080/1540496X.2020.1784717
- Tozini, K., & Castiello-Gutiérrez, S. (2022). **COVID-19 and International Students: Examining Perceptions of Social Support, Financial Well-being, Psychological Stress, and University Response**. *Journal of College Student Development*, 63(2), 134–150. <https://doi.org/10.1353/csd.2022.0011>
- Yue, P., Gizem Korkmaz, A., & Zhou, H. (2020). **Household Financial Decision Making Amidst the COVID-19 Pandemic**. *Emerging Markets Finance and Trade*, 56(10), 2363–2377. <https://doi.org/10.1080/1540496x.2020.1784717>
- Zhang, Y., & Fan, L. (2022). **Financial Capability, Financial Education, and Student Loan Debt: Expected and Unexpected Results**. *Journal of Financial Counseling and Planning*, 33(3), 324–343. <https://doi.org/10.1891/jfcp-2021-0039>

ไม่มีเนื้อหาจากต้นฉบับ

ประวัตินักวิจัย

ประวัตินักวิจัยหลัก

1. นางสาวกมลวรรณ พิมพ์แพทย์ (Miss Kamonwan Pimpat)

ตำแหน่งทางวิชาการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์

หน่วยงาน

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

86 ถนนพิษณุโลก แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

e-mail Kamonwan.p@rmutp.ac.th

ประวัติการศึกษา

บริหารธุรกิจบัณฑิต (การเงินการธนาคาร) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การจัดการ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

1. พฤติกรรมการบริโภคและการออมไว้ในยามฉุกเฉินของครัวเรือนภายใต้ความไม่แน่นอนของรายได้
2. การพัฒนานวัตกรรมทางการเงินอย่างยั่งยืนของเกษตรกรในเขตภาคกลางตอนล่าง
3. การจัดการนวัตกรรมและภูมิปัญญา : การเปลี่ยนผ่านของสถาบันการเงินชุมชน ในเขตภาคกลางตอนล่าง
4. แนวทางการจัดการทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง หลังวิกฤตโควิด-19

ผู้ร่วมวิจัย

1. นายชินพรรธน์ สิทธิกรชยาพงษ์ (Mr. Chinapratha Sitikornchayarpong)

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์

หน่วยงาน

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

86 ถนนพิษณุโลก แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 0-22829101 ต่อ 2323

e-mail Chinapratha.s@rmutp.ac.th

ประวัติการศึกษา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เศรษฐศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศิลปศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ

การเงิน การลงทุน ภาษาอังกฤษ

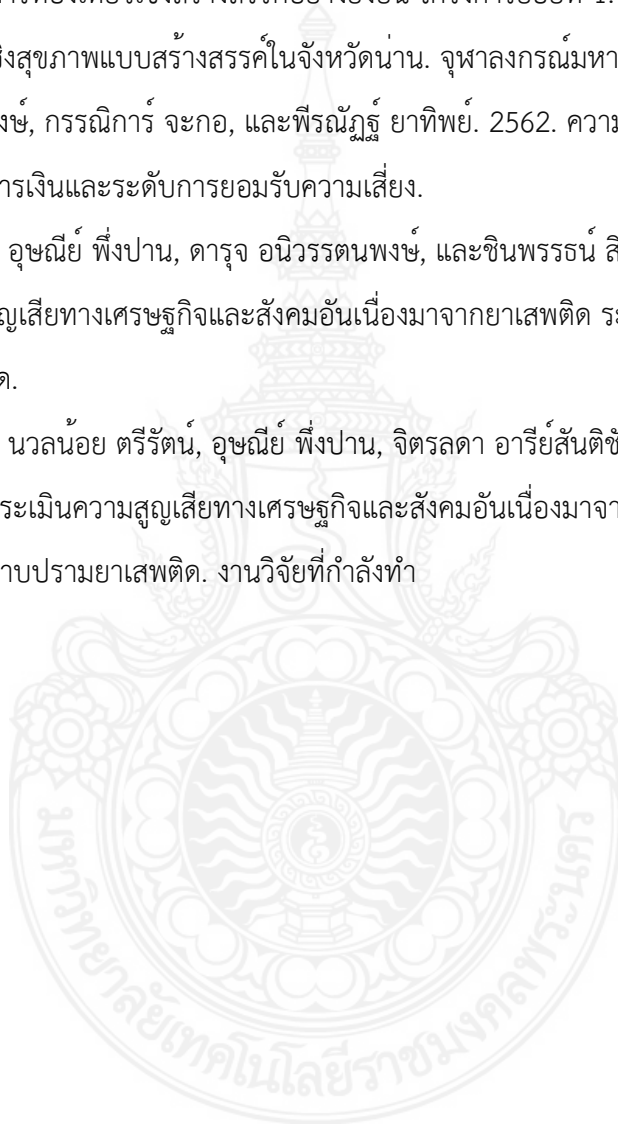
ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำ
การวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย

1. Siripen Supakankunti, Pochamana Phisalprapa, Panta Apiruknapanond, Chinapratha Sitikornchayarpong, Chantal Herberholz, Watchai Charunwatthana, and Suvinai Tosirisuk. 2022. Centre Assessment of used methods for addressing current and future health workforce skills needed in Thailand in the framework of the Working4H. ILO.
2. อุษณีย์ พึ่งปาน, จิตรลดา อารีย์สันติชัย, และชินพรรธน์ สิทธิกรชยาพงษ์. 2566. โครงการวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำกรอบการประเมินผลแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ระยะปฏิรูป (พ.ศ. 2561 - 2565). กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.
3. ศิริเพ็ญ ศุภกาญจน์กันติ, ธาริน เอี่ยมเพชรพงศ์, และชินพรรธน์ สิทธิกรชยาพงษ์. 2566. การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการด้านการเงิน (Financial Feasibility Analysis) ศูนย์ทันตกรรมดิจิทัล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
4. ศิริเพ็ญ ศุภกาญจน์กันติ, ดารุจ อนิวรรณพงษ์, พนิดา ร้อยดวง, ชินพรรธน์ สิทธิกรชยาพงษ์ และ ชมชัช นิลจันทร์. 2565. โครงการการประเมินผลกระทบของกองทุนสนับสนุนงานวิจัยด้านเทคโนโลยีการแพทย์กลุ่มเรื่อง

วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือทางการแพทย์ และเวชภัณฑ์. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) กระทรวงสาธารณสุข.

5. การประเมินผลแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ระยะปฏิรูป (พ.ศ. 2561 - 2565) ระยะที่สอง. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.ศิริเพ็ญ ศุภกาญจน์กันติ, Chantal Herberholz, ชินพรรณ สหิทธิกรชาพงษ์, และวัชรพงศ์ รติสุขพิมล. 2562. โครงการประสานงานการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน โครงการย่อยที่ 1.4 ศึกษาทรัพยากรและศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพแบบสร้างสรรค์ในจังหวัดน่าน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. ชินพรรณ สหิทธิกรชาพงษ์, กรรณิการ์ จะกอ, และพีรณัฐ ยาทิพย์. 2562. ความรู้ทางการเงินต่อการยอมรับความเสี่ยง: ความรู้ทางการเงินและระดับการยอมรับความเสี่ยง.
7. ศิริเพ็ญ ศุภกาญจน์กันติ, อุษณีย์ พึ่งปาน, ดารุจ อนิวรรณพงษ์, และชินพรรณ สหิทธิกรชาพงษ์. 2562. โครงการประเมินความสูญเสียทางเศรษฐกิจและสังคมอันเนื่องมาจากยาเสพติด ระยะที่หนึ่ง. สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
8. ศิริเพ็ญ ศุภกาญจน์กันติ, นวลน้อย ตรรัตน์, อุษณีย์ พึ่งปาน, จิตรลดา อารีย์สันติชัย และชินพรรณ สหิทธิกรชาพงษ์. 2560. โครงการประเมินความสูญเสียทางเศรษฐกิจและสังคมอันเนื่องมาจากยาเสพติด ระยะที่หนึ่ง. สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. งานวิจัยที่กำลังทำ

ผู้ร่วมวิจัย

2. นางสาวกรรณิการ์ จะกอ (Miss Kannika Jakor)

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์

หน่วยงานและสถานที่ติดต่อ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

86 ถนนพิษณุโลก แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 0-22829101 ต่อ 2112

e-mail ninninan11@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

บริหารธุรกิจบัณฑิต (การเงินการธนาคาร) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ

การจัดการ การบัญชี

ประสบการณ์งานวิจัย

หัวข้อโครงการวิจัย

1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษา ดัชนีราคาหุ้นกลุ่มธนาคาร
2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษา ดัชนีราคาหุ้นกลุ่มธนาคาร
3. การจัดการนวัตกรรมและภูมิปัญญา : การเปลี่ยนผ่านของสถาบันการเงินชุมชน ในเขตภาคกลางตอนล่าง
4. แนวทางการจัดการทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง หลังวิกฤติโควิด 19